

Ekonomická
fakulta
Faculty
of Economics

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Bakalářská práce

Společnost s ručením omezeným po přijetí nové legislativy v praxi

Vypracoval: Lukáš Klarner
Vedoucí práce: JUDr. Rudolf Hrubý

České Budějovice 2020

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Ekonomická fakulta

Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Lukáš KLARNER
Osobní číslo: E17254
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Řízení a ekonomika podniku
Téma práce: Společnost s ručením omezeným po přijetí nové legislativy v praxi
Zadávající katedra: Katedra práva

Zásady pro vypracování

Cíl práce:

Cílem této bakalářské práce je charakterizovat změny v právní úpravě společnosti s ručením omezeným, které přináší Zákon o obchodních korporacích oproti Obchodnímu zákoníku. Autor bude analyzovat názory jednatelů společností s ručením omezeným na dané rozdíly.

Metodický postup:

1. Studium právních předpisů
2. Stanovení hypotéz
3. Analýza prostředí společnosti s ručením omezeným
4. Vyhodnocení změn
5. Závěr

Rámcová osnova:

1. Úvod
2. Literární přehled
3. Cíl, hypotézy a metodika práce
4. Praktická část
5. Zhodnocení
6. Závěr
7. Summary
8. Seznam použitých zdrojů
9. Přílohy

Rozsah pracovní zprávy: 40-50 stran
Rozsah grafických prací: dle potřeby
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam doporučené literatury:

1. Dvořák, T. (2014). *Společnost s ručením omezeným: (praktická příručka)*. (2. vydání). Praha: Wolters Kluwer.
2. Hejda, J. (2014). *Společnost s ručením omezeným*. Olomouc: ANAG.
3. Lasák, J. (2013). *Zákon o obchodních korporacích, obchodní zákoník: srovnávací texty*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika.
4. Pokorná, J. (2009). *Obchodní zákoník: komentář*. (2. vydání). Praha: Wolters Kluwer Česká republika.
5. Štenglová, I. (2017). *Zákon o obchodních korporacích: komentář*. (2. vydání). V Praze: C.H. Beck.
6. Vrajík, M. (2014). *Judikatura Nejvyššího soudu z pohledu nového občanského zákoníku a zákona o obchodních korporacích*. Olomouc: ANAG.

7. Česká republika. (2012). *Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.*
8. Česká republika. (2012). *Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech.*
9. Odborné články a internetové zdroje vztahující se k tématu.

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Rudolf Hrubý**
Katedra práva

Datum zadání bakalářské práce: **11. března 2019**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. dubna 2020**

V Českých Budějovicích dne 18. března 2019

doc. Dr. Ing. Dagmar Škodová Parmová
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (23)
370 05 České Budějovice

JUDr. Rudolf Hrubý
vedoucí katedry

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47 zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské/diplomové práce, a to – v nezkrácené podobě/v úpravě vzniklé vypuštěním vyznačených částí archivovaných Ekonomickou fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Dne .....

.....

Lukáš Klarner

Poděkování

Rád bych poděkoval JUDr. Rudolfu Hrubému za odborné vedení mé práce, za jeho trpělivost a poskytnuté rady.

Dále bych rád poděkoval mé rodině, přítelkyni a přátelům za podporu během studia a psaní této práce.

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Společnost s ručením omezeným	5
2.1	Zařazení do systému práva	5
2.2	Identifikační znaky společnosti s ručením omezeným	5
2.3	Historický vývoj	6
3	Založení a vznik společnosti s ručením omezeným	8
3.1	Zakladatelské právní jednání	8
3.2	Zápis do obchodního rejstříku a vznik společnosti	12
4	Činnosti spojené s běžnou činností s. r. o.	14
4.1	Změny základního kapitálu a podílů	14
4.2	Prokura.....	14
4.3	Změna sídla a předmětu činnosti	14
4.4	Příplatková povinnost	15
4.5	Změna statutárního orgánu společnosti	16
5	Zrušení a zánik společnosti s ručením omezeným	18
5.1	Zrušení podle NOZ	18
5.2	Likvidace	19
5.3	Ukončení činnosti společnosti s právním nástupcem	21
5.4	Zánik.....	22
6	Charakteristika největších změn po vstupu nové právní úpravy	23
6.1	Minimální výše základního kapitálu, změny základního kapitálu	23
6.2	Zrušení povinnosti tvořit zákonný rezervní fond	24
6.3	Zrušení povinnosti oceňování nepeněžitého vkladu znalcem jmenovaným soudem	24
6.4	Uvolnění úpravy obchodních podílů	25
6.5	Konec zákazu řetězení a zrušení limitu společníků	26

7	Zvýšená odpovědnost statutárního orgánu.....	27
7.1	Pojmy ručení a odpovědnost.....	27
7.2	Povinnost předcházet úpadku	27
7.3	Ručení statutárního orgánu podle zákona č. 89/2012 Sb.....	28
7.4	Ručení statutárního orgánu podle zákona č. 90/2012 Sb.....	28
8	Praktická část.....	30
8.1	Metodika a pracovní hypotézy	30
8.2	Dotazníkové šetření	30
8.3	Hypotézy z pohledu dotazníku	42
8.4	Hypotézy z pohledu strukturovaného rozhovoru.....	44
8.5	Celkové vyhodnocení pracovních hypotéz.....	45
	Závěr.....	47
	Summary and keywords	49
	Seznam použité literatury.....	50
	Seznam použitých tabulek a grafů.....	52
	Seznam příloh.....	53

Seznam zkratk použitých právních předpisů

ObchZ zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

ZOK zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech

NOZ zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

ZoP zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev

InsZ zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

ZOR zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

1 Úvod

Téma práce „Společnost s ručením omezeným po přijetí nové legislativy“ jsem si vybral z toho důvodu, že jsem studentem ekonomického oboru, který se pochopitelně právem obchodních korporací zabývá. Zároveň se domnívám, že dále probíraná problematika je spojena s problematikou řízení podniku, což je hlavní náplň mého studia.

Cílem této práce je charakterizovat zásadní změny v právní úpravě společností s ručením omezeným. Tyto změny přinesl po roce 2014 zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech. Neméně klíčovým pro tuto práci je i zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který se, pro mé potřeby, zaobírá zejména obecnou úpravou korporací, a dále odpovědností a ručením, které se vztahují ke statutárním orgánům korporací.

Tuto práci jsem rozdělil do dvou, vzájemně souvisejících částí. První z nich je literární rešerše, ve které se věnuji zejména procesu založení a vzniku společnosti s ručením omezeným, dále pak činnostem, které jsou spojeny s jejím běžným fungováním, následně pak charakterizuji i proces zániku společnosti. Důležitou součástí této části práce je charakterizace a komparace největších změn, které přinesla nová právní úprava v porovnání s úpravou starou. Speciální subkapitolu věnuji i odpovědnost statutárního orgánu.

Druhou velkou částí práce je praktická část. Ta je složena z výsledků dotazníkového šetření a dat získaných ze strukturovaného rozhovoru. Všechna získaná data jsou následně zanalyzována prostřednictvím předem zvolených hypotéz, které se zaměřují zejména na vnímání zvýšené odpovědnosti jednatelů, a dále pak na vnímání nové právní úpravy.

Poslední součástí této práce je závěr, shrnutí v anglickém jazyce, seznam použité literatury, seznam grafů a tabulek a příloh, které se skládají z vlastního dotazníku, přepisu strukturovaného rozhovoru, dále pak je zde uveden seznam odpovědí na otevřené otázky z dotazníku a na úplný závěr smlouva o výkonu funkce jednatele.

2 Společnost s ručením omezeným

Pro podnikání v České republice lze využít několik způsobů. Největší část podnikatelů registrovaných na našem území tvoří soukromí podnikatelé, konkrétně je to pak 1, 96 milionu (Český statistický úřad, 2019). Dalším způsobem, jak realizovat podnikatelskou činnost, je pomocí právnické osoby. Mezi tyto právnické osoby řadíme obchodní společnosti a družstva (souhrnně označovány jako obchodní korporace), případně Evropskou společnost a Evropské hospodářské zájmové sdružení, přičemž poslední dvě uvedené formy jsou primárně regulovány právem Evropské Unie. Existují i další druhy právnických osob, ale jejich primárním cílem není tvorba zisku ani samotné podnikání, proto se jim v této práci nebudu věnovat. Společností s ručením omezeným bylo na našem území v 1. čtvrtletí roku 2019 registrováno téměř 470 tisíc, což z nich činí druhou nejrozšířenější formu podnikání v České republice (Český statistický úřad, 2019).

2.1 Zařazení do systému práva

Společnost s ručením omezeným je jednou z obchodních společností. Mezi tyto obchodní společnosti dále řadíme veřejnou obchodní společnost, komanditní společnost a akciovou společnost. Společně s družstvem je primárně regulována zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (o obchodních korporacích). Sekundárně pak obecné otázky týkající se právnických osob upravuje zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Obecně se společnosti rozdělují na dvě skupiny – osobní a kapitálové. Mezi osobní řadíme veřejnou obchodní společnost a komanditní společnost, mezi kapitálové pak společnost s ručením omezeným a akciovou společnost. Je tedy zcela zřejmé, že institut společnosti s ručením omezeným je zahrnut v obchodním právu, tudíž se jedná o právo soukromé, kde jsou si všechny subjekty sobě rovny a zákon umožňuje odchýlení se od norem. § 132 odst. 1 ZOK definuje společnost s ručením omezeným jako *„společnost, za jejíž dluhy ručí společníci společně a nerozdílně do výše, v jaké nesplnili vkladové povinnosti podle stavu zapsaného v obchodním rejstříku v době, kdy byli věřitelem vyzváni k plnění.“*

2.2 Identifikační znaky společnosti s ručením omezeným

Vzhledem k faktu, že se jedná o kapitálovou společnost, můžeme tvrdit, že hlavním zájmem je kapitál nebo vklad společníka, nikoli osoba společníka sama o sobě. Jak je již uvedeno výše, společníci ručí do výše svých nesplacených vkladů, což je pro společnost

s ručením omezeným typickým znakem. Jakmile tedy společníci splatí 100 % svých vkladů, neručí za závazky společnosti žádným způsobem (Hejda, 2014).

Dalším charakteristickým znakem kapitálových společností obecně je tvorba základního kapitálu. Zatímco u osobních společností se spíše předpokládá osobní účast společníků na vedení společnosti a jejich kapitál je v pozadí zájmů, u kapitálových je tomu naopak. Jeho výše není však díky nové právní úpravě přímo specifikována, § 146 odst. 1 písm. f) pouze uvádí, že musí být vytvořen. Tento případ se však týká pouze společností s ručením omezeným, akciová společnost má nadále v zákoně zakotvenou minimální výši základního kapitálu (Zákon o obchodních korporacích).

Častým případem uspořádání společnosti s ručením omezeným je, když majitel je zároveň jednatelem společnosti, případně se přímo aktivně podílí na provozu společnosti. Úzký okruh společníků není u této právní formy výjimkou. Zákon však nikterak nspecifikuje minimální ani maximální počet společníků (Josková, 2018).

Autorka zároveň uvádí, že velký tlak je kladen zejména na správné zpracování společenské smlouvy/zakladatelské listiny. Díky věcné úpravě jednotlivých norem je možné odchýlení se při tvorbě jednotlivých práv a povinností právě v tomto dokumentu. Každá společnost tak může mít své uspořádání definováno jinak.

2.3 Historický vývoj

U společnosti s ručením omezeným nemůžeme hovořit o faktu, že by vznikla postupným historickým vývojem. Již z jejich charakteristických znaků lze částečně odvodit, že se jedná o určitou umělou kombinaci akciové společnosti a veřejné obchodní společnosti. Její samotný vznik se datuje k přelomu 19. a 20. století, a sice do Německa (Dvořák, 2014).

Pokud budeme hovořit o vývoji pouze na našem území, musíme brát v úvahu pět situací. České země jako součást Rakouska – Uherska, první československou republiku, zánik ČSR mezi roky 1939-1945, situaci po roce 1945 a situaci po roce 1989.

Jak autor uvádí, prvním historickým pramenem práva pro společnost s ručením omezeným na našem území byl zákon č. 58/1906 ř. z., o společnostech s ručením omezeným. Jasně a přesně specifikoval veškerou úpravu s. r. o., a to jak v rovině soukromoprávní, tak i trestní, správní nebo daňové. Díky výhodnému daňovému režimu, kdy bylo daňové zatížení společnosti s ručením omezeným stupňováno podle dosažené výše zisku, ale však do maximální sazby 10 % a existenci koncesního režimu, kdy akciová

společnost oproti nově zavedené společnosti s ručením omezeným potřebovala ke svému vzniku koncesi, byl zákon přijat velmi pozitivně a přišla velká vlna zakládání společností s ručením omezeným.

Dvořák (2014) dále zmiňuje, že po vzniku samostatného státu byl tento zákon, bez jediné změny, zákonem č. 11/1918 Sb., o zřízení samostatného státu československého, zařazen do naší legislativy. Tímto zákonem se přebírala většina zákonů platných v Rakousku – Uhersku ke dni 28. 10. 1918. Avšak díky potřebě větší ochrany menšinových společníků došlo k novelizaci tohoto zákona, a to zákonem č. 271/1920 Sb. Jednalo se o poslední novelizaci před rokem 1939, která mimo jiné zrušila výhodné postavení s. r. o. v rámci daňového zatížení, čímž byl značně snížen počet nově zakládaných společností.

Politická situace po roce 1945, potažmo 1948, jak je dnes již obecně známo, příliš neumožňovala svobodné podnikání. Samotný zánik existence s. r. o. nastal v roce 1951, kdy nabyt účinnosti zákon č. 141/1950 Sb., občanský zákoník. Tímto zákonem se rušil institut s. r. o. a to tak, že i společnosti, které v té době existovaly, byly zrušeny. Druhým zákonem, který definitivně zrušil obchodní právo (vyjma institutu akciové společnosti), byl zákon č. 109/1964 Sb., hospodářský zákoník.

Po nastolení nového politického režimu po roce 1989 byl institut s. r. o. opět obnoven, a sice zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník. Je zcela zřejmé, že právní úprava vycházela z úpravy akciové společnosti, ať už v otázkách základního kapitálu, rezervního fondu nebo základního vkladu (Lasák, 2013). V roce 2012 byl přijat zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech a zároveň zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, jejichž účinnost se datuje k 1. 1. 2014 (Josková, 2018). I tyto zákony s sebou nesou celou řadu otázek, které se pokusím přiblížit v následujících kapitolách a pak zejména v praktické části této práce.

3 Založení a vznik společnosti s ručením omezeným

3.1 Zakladatelské právní jednání

Jedním ze způsobů založení je zakladatelské právní jednání. Tím je, v tomto případě, rozuměno sepsání společenské smlouvy, resp. zakladatelské listiny, pokud je společnost zakládána pouze jedním zakladatelem. Společenská smlouva musí mít formu veřejné listiny, tzn. notářského zápisu a podpisy zakladatelů musejí být úředně ověřeny.

Základními náležitostmi společenské smlouvy podle § 146 odst. 1 ZOK jsou:

- a) firma společnosti,
- b) předmět podnikání nebo činnosti společnosti,
- c) určení společníků uvedením jména a bydliště nebo sídla,
- d) určení druhů podílů každého společníka a práv a povinností s nimi spojených, dovoluje-li společenská smlouva vznik různých druhů podílů,
- e) výši vkladu nebo vkladů připadajících na podíl nebo podíly,
- f) výši základního kapitálu a
- g) počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost.

§ 146 odst. 2 dále upravuje náležitosti, které lze podle odst. 3 po vzniku společnosti vypustit:

- a) vkladovou povinnost zakladatelů, včetně lhůty pro její splnění,
- b) údaj o tom, koho zakladatelé určují jednatelem nebo jednatelemi, popřípadě členy jiných orgánů společnosti, kteří mají být podle tohoto zákona voleni valnou hromadou,
- c) určení správce vkladů a
- d) u nepeněžitého vkladu jeho popis, jeho ocenění, částku, kterou se započítává emisní kurs, a určení osoby znalce, který provede ocenění nepeněžitého vkladu.

Zakladatelé mohou dále rozhodnout, že společenská smlouva bude upravovat i další náležitosti, případně je povolena vlastní úprava všech zákonem stanovených náležitostí, pokud to konkrétní ustanovení ZOK dovolují. Mezi nepovinné náležitosti společenské smlouvy tak můžeme řadit například vydání kmenového listu, zřizování rezervního fondu, způsob svolávání valné hromady atd (Zákon o obchodních korporacích).

V následujících podkapitolách bych rád přiblížil nejdůležitější body společenské smlouvy.

3.1.1 Obchodní firma společnosti a předmět podnikání

§ 423 odst. 1 NOZ definuje obchodní firmu jako „*jméno, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku.*“ Není možné, aby obchodní firma společnosti byla zaměnitelná s firmou společnosti jiné (§ 424 ZOK). Každá obchodní firma musí obsahovat označení toho, že se jedná společnost s ručením omezeným, a to buď takovým uvedením, případně zkratkou spol. s r. o., nebo s. r. o. (§ 132 odst. 2 ZOK).

Předměty podnikání jsou stanoveny v zákoně č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, ze kterého je nutno vycházet. Tento zákon rozděluje živnosti na ohlašovací a koncesované, dále pak ohlašovací rozděluje na řemeslné, vázané a živnost volnou. Jednotlivé obory činností, které spadají pod dané živnosti jsou pak uvedeny v přílohách č. 1 (živnosti řemeslné), č. 2 (živnosti vázané), č. 4 (živnost volná) a č. 3 (živnosti koncesované). Jak uvádí Josková (2018), zapsaný předmět podnikání by měl třetím osobám poskytovat dostatek informací o skutečném předmětu podnikání.

3.1.2 Určení společníků a druh podílu každého společníka

Společnost s ručením omezeným může být založena jak osobou fyzickou, tak osobou právnickou. V případě, že je zakládána fyzickou osobou, je nutné uvést její jméno a bydliště, v případě právnické osoby pak její firma a sídlo. V současnosti již není nijak omezen počet zakladatelů (resp. společníků). Společnost může založit jedna právnická nebo fyzická osoba a počet společníků není omezen horní hranicí (Dvořák, 2014). Naproti tomu § 105 odst. 3 zákona 513/1991 Sb. určoval, že společnost může mít maximálně padesát společníků (Obchodní zákoník).

§ 135 odst. 1 ZOK určuje, že ty podíly, se kterými jsou spojeny stejná práva a povinnosti tvoří dohromady jeden druh. Naproti tomu ty, se kterými nejsou spojena žádná zvláštní práva, resp. povinnosti, jsou označovány jako podíly základní. Společenská smlouva pak může určit různé druhy podílů, jejich obsah a práva a povinnosti s nimi spojené, stejně tak může říkat, že jeden společník může vlastnit více podílů různého druhu (Josková, 2018).

Zvláštním druhem podílu je kmenový list. Jeho právní úprava je zakotvena v § 137 a 138 ZOK. Jedná se o zcela nový druh podílu, který nebyl v dřívější úpravě zakotven. Tento druh podílu má podobu cenného papíru na řad a nelze jej vydat jako zaknihovaný cenný papír. § 137 odst. 4 ZOK výslovně zakazuje jeho veřejné nabízení nebo přijetí k obchodování na jakémkoli veřejném trhu. Zda dojde k vydání kmenového listu musí

upřesnit společenská smlouva. Zároveň je nutné podotknout, že tento druh podílu s sebou nese i řadu praktických problémů. (Kittel, 2015).

3.1.3 Základní kapitál

§ 30 ZOK označuje základní kapitál obchodní korporace jako „*souhrn všech vkladů*.“ Dřívější právní úprava jasně stanovovala, že výše základního kapitálu musí činit alespoň 200 000 Kč (§ 108 odst. 1 ObZ), přičemž minimální výše vkladu společníka činila podle § 109 odst. 1 ObZ 20 000 Kč. V současné chvíli ale není výše základního kapitálu společnosti s ručením omezeným určena nijak. ZOK v § 142 odst. 1 pouze říká, že společník je povinen vnést do společnosti vklad v minimální výši 1 Kč, pokud společenská smlouva neurčí jinak (Lasák, 2013). Tento vklad může být peněžitý i nepeněžitý, přičemž nově lze soudního znalce, který provede ocenění nepeněžitého vkladu, mohou jmenovat i samotní společníci. Úprava tohoto oceňování je řešena v § 251 až § 255 ZOK. Zanikla tedy povinnost jmenování tohoto znalce soudcem, kterou ukládal ObchZ.

Lze tvrdit, že základní kapitál by měl ze své povahy plnit funkci krytí počátečních výdajů spojených s podnikáním (např. notářské poplatky, poplatky spojené se zápisem do obchodního rejstříku, nákup základního materiálu a strojů), lze ale tvrdit, že v současné době tuto funkci v mnohých případech splňovat nebude. Výše základního kapitálu se pochopitelně může v průběhu času měnit, a to podle ustanovení § 216 a násl. ZOK (Josková, 2018). Otázce výše základního kapitálu se podrobněji věnuji v praktické části této práce, otázce se také věnuji v dalších podkapitolách práce.

3.1.4 Orgány společnosti

Vrcholným orgánem společnosti je valná hromada složená ze všech společníků. Každý společník má právo se zúčastnit zasedání valné hromady. Tato účast může být buď osobní nebo v zastoupení na základě plné moci (§ 168 odst. 1 ZOK). ZOK v § 169 odst. 1 jasně stanovuje, že valná hromada je usnášeníschopná v případě, že jsou přítomni společníci, kteří mají dohromady alespoň jednu polovinu všech hlasů, přičemž podle odst. 2 má každý společník jeden hlas na 1 Kč vkladu, pokud dříve neurčila společenská smlouva jinak. Obecně je možné se při rozhodování valné hromady odchýlit od zákona na základě společenské smlouvy, ale základním ustanovením je rozhodování prostou většinou. Mezi základní okruhy působnosti valné hromady řadíme následující:

- a) schvalování výše základního kapitálu,
- b) jmenování a odvolávání členů ostatních orgánů,
- c) schvalování účetní uzávěrky,

- d) rozhodování o použití zisku,
- e) sloučení (fúze) s jinou společností, resp. rozdělení společnosti (Zákon o obchodních korporacích).

§ 171 ZOK taxativně stanovuje případy, kdy je potřeba souhlas nejméně dvoutřetinové většiny všech společníků:

- a) k přijetí rozhodnutí o změně obsahu společenské smlouvy,
- b) k rozhodnutí, jehož důsledkem se mění společenská smlouva,
- c) k rozhodnutí o připuštění nepeněžitého vkladu či o možnosti započtení peněžité pohledávky vůči společnosti proti pohledávce na splnění vkladové povinnosti, a
- d) k rozhodnutí o zrušení společnosti s likvidací.

§ 194 odst. 1 ZOK uvádí, že „statutárním orgánem společnosti je jeden nebo více jednatelů.“ Zároveň společenská smlouva může určit, že více jednatelů bude dohromady tvořit kolektivní orgán. Statutární orgán je odpovědný za obchodní vedení společnosti. V případě, že má společnost více jednatelů, kteří nevytvoří kolektivní orgán, je podle § 195 odst. 1 požadován souhlas při rozhodování většiny z nich. Zákon zároveň zakazuje, aby byly jednatelem udělovány pokyny směrem k obchodnímu vedení společnosti.

I přesto, že jednatel odpovídá za obchodní vedení společnosti, existují případy, ve kterých jednatel nesmí jednat sám bez svolení všech společníků. Tyto případy vymezuje § 199 ZOK:

- a) podnikat v předmětu činnosti nebo podnikání společnosti, a to ani ve prospěch jiných osob, ani zprostředkovávat obchody společnosti pro jiného,
- b) být členem statutárního orgánu jiné právnické osoby s obdobným předmětem činnosti nebo podnikání nebo osobou v obdobném postavení, ledaže se jedná o koncern, nebo
- c) účastnit se na podnikání jiné obchodní korporace jako společník s neomezeným ručením nebo jako ovládající osoba jiné osoby se stejným nebo obdobným předmětem činnosti nebo podnikání.

Nová právní úprava přináší pro statutární orgán spoustu změn. Ty jsou nejvíce patrné v oblasti povinnosti předcházení úpadku, resp. následných sankcí, mnoho úprav přináší i

oblast ručení o osob a v neposlední řadě i povinnosti přistupovat k výkonu funkce s péčí řádného hospodáře (Boguský, 2013).¹

Třetím, a posledním orgánem společnosti s ručením omezeným, je dozorčí rada. Ta je zřizována buď společenskou smlouvou nebo na základě jiného právního předpisu (§ 201 odst. 1 ZOK). Zákon zakazuje, aby členem dozorčí rady byl jednatel.

Pokud neurčuje společenská smlouva jinak, pak podle § 201 odst. 2 ZOK dozorčí rada:

- a) dohlíží na činnost jednatelů,
- b) nahlíží do obchodních a účetních knih, jiných dokladů a účetních závěrek a kontroluje tam obsažené údaje,
- c) podává žalobu podle § 187 a
- d) podává jednou ročně zprávu o své činnosti valné hromadě.

3.2 Zápis do obchodního rejstříku a vznik společnosti

Obchodní rejstřík je jedním z veřejných rejstříků. Tyto veřejné rejstříky jsou upraveny zákonem č. 301/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob. Podle § 1 tohoto zákona se do tohoto rejstříku zapisují stanovené údaje o fyzických a právnických osobách, tak, jak to stanoví zákon.

§ 18 ZOR jasně stanovuje, že návrh na zápis lze podat pouze pomocí formuláře. Toto zapsání je následně zpoplatněno částkou 6 000 Kč. Tento návrh na zápis podávají za společnosti všichni jednatelé. Jak uvádí Josková (2018), od 1. 5. 2015 existuje možnost, aby tento zápis provedl ten notář, který sepsal společenskou smlouvu. Toto zapsání je rychlejší vzhledem k faktu, že notář (na rozdíl od soudu) nemusí vést řízení o zapsání. Zároveň on sám vkládá potřebné listiny do sbírky listiny. V neposlední řadě je tato varianta i ekonomicky výhodnější.

Podle § 9 odst. 1 ZOK se návrh na zápis společnosti do obchodního rejstříku podává do 6 měsíců od jejího založení (tzn. sepsání společenské smlouvy, resp. zakladatelské listiny). Pokud tak není učiněno, má se za to, že bylo odstoupeno od smlouvy. Odstavec 2 ale zároveň dodává, že lhůta podle odst. 1 může být ve společenské smlouvě změněna (Zákon o obchodních korporacích).

Předpoklady k zápisu jsou upraveny v § 13 – 17 ZOR. Zejména důležitý je odst. 1 § 13 ZOR, který říká, že osobě, které se zápis týká, vznikne nejpozději dnem zápisu

---

¹ Této problematice se samostatně věnuje kapitola 8

živnostenské nebo jiné oprávnění k činnosti, které má být zapsáno jako předmět činnosti nebo podnikání.

§ 126 OZ říká, že právnická osoba, tedy i společnosti s ručením omezeným, vzniká dnem zápisu do obchodního rejstříku.

4 Činnosti spojené s běžnou činností s. r. o.

4.1 Změny základního kapitálu a podílů

Této problematice se detailně věnují kapitoly 6. 1, resp. 6. 4, proto se jimi nebudu zabývat v této části práce.

4.2 Prokura

Prokurou rozumíme zvláštní druh zastoupení. Konkrétně se jedná o zmocnění k právním jednáním při vedení obchodního závodu, a to i k těm, na něž by byla za jiné situace potřeba zvláštní plná moc. Prokurista je tedy oprávněn ke všem jednáním při běžném obchodním styku. Jediným nepovoleným jednáním je zcizování nebo zatěžování nemovitých věcí (Občanský zákoník, § 450). Zákon zároveň nepřímou stanovuje, že prokuru lze udělit jen fyzické osobě, jelikož § 462 zakazuje její udělení osobě právnické.

Podle § 454 NOZ „*prokurista vykonává prokuru s péčí řádného hospodáře.*“ Jelikož může zásadním způsobem ovlivňovat chod závodu, pomocí uzavírání dodavatelsko-odběratelských smluv, řízení lidských zdrojů, je žádoucí, aby k prokuře přistupoval s nejlepším svědomím. V případě, že způsobí újmu nebo škodu, je za ni odpovědný ve stejném rozsahu jako jednatel společnosti, případně člen voleného orgánu.

Rozsah zmocnění udělený prokuristovi není pochopitelně natolik široký jako rozsah, ve kterém může za společnosti jednat jednatel. Vzhledem k nutnosti ochrany práv třetích osob (např. zejména banky) se prokura neuděluje jednateli společnosti, která prokuru uděluje. Zákon ale tuto variantu výslovně nezakazuje, oproti faktu, že je přímo zakázáno udělit prokuru členu dozorčí rady (v té společnosti, která prokuru uděluje) (Dvořák, 2014).

4.3 Změna sídla a předmětu činnosti

4.3.1 Změna sídla společnosti

Změnu sídla společnosti lze obecně provést dvěma způsoby, a sice prostřednictvím valné hromady nebo prostřednictvím jednatele společnosti (ale to pouze v případě, že se jedná o změnu sídla v rámci jedné obce). Obecně je za sídlo společnosti považováno místo, ze kterého probíhá obchodní vedení společnosti a kterého se může každá osoba z řad veřejnosti dovolávat jako kontaktního místa (businessinfo.cz, 2017).

Pokud dojde k rozhodnutí o změně prostřednictvím hlasování valné hromady, pak je nutné, aby byla valná hromada svolána, na program jednání musí být zahrnut bod o změně sídla společnosti a souhlas s touto změnou musí vyjádřit nejméně dvě třetiny všech

společníků v případě, že se jedná o změnu obsahu zakladatelského dokument, tzn. společenské smlouvy, případně zakladatelské listiny. Zároveň je v takovém případě požadována podoba notářského zápisu. Společenská smlouva může, stejně jako v mnohých jiných případech, určit jiný počet hlasů potřebných při takovém hlasování. V posledním kroku je společnost povinna požádat u rejstříkového soudu o změnu sídla.

Pokud se jedná o změnu sídla v rámci jedné obce, která je uvedena jako sídlo ve společenské smlouvě, může toto sídlo změnit i jednatel společnosti, který pouze podává návrh na změnu sídla k rejstříkovému soudu, a to bez souhlasu valné hromady a notářského zápisu.

4.3.2 Změna předmětu činnosti

Štenglová (2017) uvádí, že předmět činnosti, stejně jako umístění sídla, zpravidla spadá pod působnost valné hromady společnosti. Pokud tedy dojde ke svolání valné hromady, které odhlasuje změnu předmětu podnikání, mění se tím v uvedeném rozsahu společenská smlouva.

V případě, že by změna předmětu činnosti (nebo změna společenské smlouvy) nespádala do působnosti valné hromady, mění se tento předmět činnosti dohodou všech společníků. V obou variantách, tj. hlasováním valné hromady nebo dohodou společníků, je požadována forma notářského zápisu.

Osoba, která podává k rejstříkovému soudu návrh na tuto změnu je povinna prokázat, že nejpozději v den zápisu změny do obchodního rejstříku bude vydáno živnostenské oprávnění k činnosti, která má být zapsána.

Změnu předmětu činnosti tedy lze shrnout do procesu začínajícího svoláním valné hromady nebo musí dojít k dohodě společníků, následuje žádost o vydání příslušného živnostenského oprávnění a na závěr dochází k žádosti o změnu předmětu činnosti u příslušného rejstříkového soudu (businessinfo.cz, 2017).

4.4 Příplatková povinnost

Společenská smlouva může, podle § 162 – 166 ZOK, uložit společníkům povinnost přispět k vlastnímu kapitálu společnosti i nad rámec vkladu do základního kapitálu tzv. příplatkovou povinností. Tato povinnost má přispět k posílení vlastního kapitálu společnosti. Pokud společník splní svou příplatkovou povinnost, nezískává tím ve společnosti větší podíl, rozhodovací pravomoc atd. Postavení společníka ve společnosti není žádným způsobem zvýhodňováno, což nemůže změnit ani společenská smlouva.

Zákon dále stanovuje, že tento příplatek může být pouze v peněžité formě a pokud společenská smlouva tuto problematiku upravuje, musí zároveň upravit hranici, nad kterou úhrn všech příplatkových povinností nesmí překročit. Pokud společenská smlouva neurčuje jinak, pak společníci plní tuto povinnost podle výše svých podílů. Tuto možnost mohou využívat zejména společnosti na počátku své činnosti, případně společnosti s vysokým podílem cizího kapitálu nebo příliš nízkou hodnotou majetku (Štenglová, 2017).

Autorka uvádí, že ZOK dále upravuje pojem dobrovolný příplatek. Ten se od příplatkové povinnosti liší zejména v tom, že se jedná o zcela dobrovolné jednání společníka, který může do společnosti vložit další kapitál, a to jak v peněžité, tak nepeněžité formě (pro ocenění nepeněžitého příplatku se postupuje stejně jako v případě vložení nepeněžitého vkladu do základního kapitálu). Toto jednání je zaneseno do společenské smlouvy a je nutné uzavřít smlouvu o poskytnutí tohoto příplatku, a sice mezi společníkem a společností (resp. jednatelem). K tomuto jednání může docházet např. v době nepříznivého ekonomického vývoje společnosti.

4.5 Změna statutárního orgánu společnosti

§ 194 ZOK určuje, že statutárním orgánem společnosti s ručením omezeným je jednatel společnosti, kterému přísluší obchodní vedení společnosti. Těchto jednatelů může být i více, tvoří v tom případně kolektivní orgán, přičemž společenská smlouva musí upravit způsob jejich rozhodování. Funkce jednatele vzniká jmenováním do funkce a dále musí být sepsána Smlouva o výkonu funkce mezi jednatelem a společností.² Je nutné podotknout, že v případě, že tato smlouva není uzavřena, nemá jednatel nárok na odměnu za vykonávání své funkce.

Zánik funkce jednatele nastává zpravidla odvoláním z funkce valnou hromadou, uplynutím funkčního období, smrtí jednatele nebo zánikem společnosti, případně odstoupením z funkce nebo ztrátou předpokladů k výkonu funkce (např. jednatel již není bezúhonný). Změna funkce jednatele je upravena v § 198 ZOK.

Valná hromada je povinna, do jednoho měsíce od zániku funkce jednatele, zvolit nový statutární orgán. V případě, že tak neučiní, může soud i bez návrhu tuto společnost zrušit, čímž nařídí i její likvidaci. Soud může, na návrh osoby, která má na jmenování nového jednatele zjevný právní zájem, dočasně jmenovat jednatelem navrhovanou osobu do

---

² Tato smlouva o výkonu funkce je součástí příloh této práce

doby, než bude valnou hromadou zvolen jednatel nový. Společnost je v každém případě povinna, po přijetí nového jednatele, tuto skutečnost oznámit k rejstříkovému soudu (Štenglová, 2017).

Jakákoli změna počtu jednatelů do obchodního rejstříku má deklaratorní účinky, jelikož funkce jednatele vzniká již jeho jmenováním (Fiala, 2014). Oproti tomu známe zápisy konstitutivní, kterými se zakládají, ruší či mění práva. Příkladem takového zápisu může být zapsání splnění vkladových povinností společníků, jelikož právě zápisem se upravuje výše jejich ručení.

5 Zrušení a zánik společnosti s ručením omezeným

5.1 Zrušení podle NOZ

Obecnou úpravu související se zrušením právnických osob najdeme v § 168 a násl. NOZ. Podle tohoto paragrafu, odst. 1 se právnická osoba zrušuje ze čtyř základních důvodů, ale dodává, že existují i další důvody, které stanovuje zákon. Základními čtyřmi důvody jsou:

- a) právním jednáním,
- b) uplynutím doby, na kterou byla založena,
- c) dosažením účelu, pro který byla založena,
- d) rozhodnutím orgánu veřejné moci (Občanský zákoník).

5.1.1 Zrušení právním jednáním

Pokud budeme hovořit o zrušení společnosti právním jednáním, musíme nahlížet do NOZ i do ZOK. § 241 odst. 1 ZOK určuje, že toto zrušení se provádí dohodou společníků a tato dohoda musí být ve formě notářského zápisu. Společenská smlouva ovšem může určit, že tato kompetence bude převedena na valnou hromadu, a v takovém případě se vyžaduje souhlas alespoň dvoutřetinové většiny, a obdobně jako u dohody společníků, musí mít formu notářského zápisu podle § 172 odst.1 ZOK. Touto dohodou nebo rozhodnutím o zrušení vstupuje společnost do likvidace, jak určuje § 187 odst. 2 NOZ (Josková, 2017).

5.1.2 Zrušení po uplynutí doby

V případě založení společnosti na dobu určitou se nepřijímá žádné rozhodnutí o zrušení. Ve společenské smlouvě je vymezeno konkrétní datum, ke kterému se společnost zrušuje (např. 1. 1. 2021) a tímto dnem se společnost zrušuje a vstupuje do likvidace. V případě, že by společníci chtěli provozovat společnost i nadále, se vyžaduje změna společenské smlouvy – a s tím související doby, na kterou je společnost založena (Josková, 2017).

5.1.3 Zrušení naplněním účelu

Pokud je společnost založena pouze za určitým účelem, zrušuje se dnem, kdy byl tento účel naplněn. Tímto účelem, může být, například dosažení určitého obrátu, nebo, jak uvádí celá řada autorů, realizace dlouhodobého projektu. U některých účelů může ale nastat problém možnosti určení, zda byl naplněn. Za naplnění účelu se nepovažuje nemožnost jeho splnění. Tento účel existence opět určuje společenská smlouva, a stejně, jako v předchozím případě, její změnou lze změnit dobu existence společnosti. Stejně

jako v předchozích případech dnem zrušení vstupuje společnost do likvidace (Dvořák, 2014).

5.1.4 Rozhodnutím orgánu veřejné moci

Jedná se o jediný případ nedobrovolného zrušení společnosti. V tomto případě je hlavním iniciátorem soud, který může společnost zrušit pouze ze zákonem vyjmenovaných důvodů. Tyto důvody nalezneme jak v NOZ (§ 172 odst. 1), tak v ZOK (§ 93), a některé můžeme nalézt i v zákoně č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob (Josková, 2017).

Důvody podle § 172 odst. 1 NOZ se obecně obracejí k osobě jednatele, který je za chod společnosti odpovědný. Těmito důvody jsou:

- a) vyvíjení nezákonné činnosti,
- b) nesplňování předpokladů vyžadovaných zákonem pro vznik společnosti,
- c) déle jak dva roky není jmenován statutární orgán (Občanský zákoník).

Jak je zřejmé, odpovědnost jednatele v tomto případě hraje velkou roli. Ve všech třech případech je právě statutární orgán osobou zpravidla odpovědnou za případné zrušení. Soud může poskytnout přiměřenou lhůtu k odstranění daného důvodu zrušení, a zodpovědný a fungující jednatel by tento důvod měl odstranit (Dvořák, 2014).

Jen pro úplnost uvedu důvody vyjmenované v § 93 ZOK, důvody podle zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, nebudu v této práci uvádět. § 93 ZOK tedy určuje tyto důvody:

- a) pozbytí všech podnikatelských oprávnění,
- b) neschopnost společnosti déle než jeden rok vykonávat svou činnost,
- c) nepřekonatelné rozpory mezi společníky,
- d) vykonávání činností, které lze provozovat pouze s pomocí třetích osob (Zákon o obchodních korporacích).

5.2 Likvidace

„Likvidaci lze definovat jako zákonem stanovený obligatorní postup, jehož cílem je mimosoudní vypořádání majetkových a ostatních otázek souvisejících se zrušením společnosti“ (Dvořák, 2014, s. 565). K likvidaci nedochází při přeměně společnosti, rozdělení či převodu jmění na společníka. Dalším případem je, pokud se společnost nacházela v konkursu, který byl zrušen pro zcela nepostačující majetek (Josková, 2014).

Tato likvidace je svěřena likvidátorovi, který má za úkol zpeněžit majetek podniku, vypořádat veškeré pohledávky a závazky a vztahy vůči třetím osobám. Je jmenován buď soudem nebo společností. Nabývá stejné funkce jako jednatel společnosti, ale může jednat pouze ve věcech, které vedou k ukončení činnosti společnosti (Občanský zákoník). Jakékoli jiné jednání se považuje za neplatné a nicotné. Stejně jako jednatel je povinen k těmto činnostem přistupovat s péčí řádného hospodáře (Dvořák, 2014).

Autor definuje dva hlavní úkoly, přičemž první povinností likvidátora po vstupu do společnosti je oznámení likvidace věřitelům. Tato notifikace se zapisuje do obchodního rejstříku. Zároveň musí dojít k oznámení v obchodním věstníku, a to minimálně dvakrát za sebou s dvoutýdenním odstupem s oznámením, aby věřitelé uplatnili svá práva a přihlásili své pohledávky, a to ve lhůtě tří měsíců od druhého oznámení.

Dalším úkolem likvidátora je zjištění likvidační podstaty, což je majetek společnosti vstupující do likvidace. Likvidátor je povinen vytvořit takovýto soupis jmění a ke dni vstupu do likvidace sestavuje mimořádnou účetní závěrku. Pokud likvidátor zjistí, že je společnost v úpadku, podává bez zbytečného odkladu insolvenční návrh podle § 200 NOZ (Dvořák, 2014).

V případě podání insolvenčního návrhu se postupuje podle zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení. Ten podle § 3 odst. 1 stanovuje, kdy je dlužník v úpadku a zavádí pojem platební neschopnosti. Ta nastává, pokud jsou splněny všechny 3 podmínky, tzn. že dlužník má více věřitelů, zároveň peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit. Pokud jsou tyto tři podmínky splněny naráz, hovoříme o platební neschopnosti (Insolvenční zákon).

V případě, že likvidátor nepodává návrh na insolvenční řízení, je jeho úkolem vypořádání pohledávek a závazků a ukončení faktické hospodářské činnosti společnosti (Josková, 2018).

Po dokončení likvidace podává likvidátor ke dni ukončení likvidace konečnou zprávu o průběhu likvidace, tvoří likvidační účetní závěrku a podává návrh na použití likvidačního zůstatku, a to vše podle § 205 NOZ (Občanský zákoník). Likvidačním zůstatkem zjednodušeně rozumíme zbylý majetek po vyrovnání všech závazků, který je zpravidla určen k rozdělení mezi společníky, nicméně, jak je zmíněno výše, likvidátor může určit způsob rozdělení tohoto zůstatku (Dvořák, 2014).

Likvidátor je zároveň povinen podle § 94 odst. 1 ZOK předložit všechny tři výše zmíněné dokumenty nejvyššímu orgánu společnosti, podle § 205 odst. 2 NOZ je předkládá tomu, kdo jej do funkce jmenoval, takže, mimo jiné, i soud (Josková, 2018).

5.3 Ukončení činnosti společnosti s právním nástupcem

Tato problematika je upravena zejména zákonem č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodní společností a družstev.

5.3.1 Fúze

Jako první zákon definuje pojem fúze. Rozeznáváme fúzi sloučením a fúzi splynutím. V § 61 odst. 1 ZoP říká, že „*Fúzí sloučením dochází k zániku společnosti nebo družstva nebo více společností nebo družstev a přechodu jmění zanikající společnosti nebo družstva na nástupnickou společnost nebo družstvo; nástupnická společnost nebo družstvo vstupuje do právního postavení zanikající společnosti nebo družstva, nestanoví-li zvláštní zákon něco jiného.*“

Následně v § 62 ZoP říká následující: „*Fúzí splynutím dochází k zániku dvou nebo více společností nebo družstev a přechodu jejich jmění na splynutím vzniklou nástupnickou společnost nebo družstvo; nástupnická společnost nebo družstvo vstupuje do právního postavení zanikajících společností nebo družstev, nestanoví-li zvláštní zákon něco jiného.*“

Pokud dochází k fúzi sloučením, pak jsou zúčastněnými společnostmi jak společnosti nově vznikající, resp. nástupnická společnosti, tak i společnosti nebo společnosti, které zanikají. V případě fúze splynutím je zúčastněnou společností jen společnost zanikající. Společníci zanikajících společností se stávající členy nástupnické společnosti (obdobně tak u družstva) (profispolecnosti, 2017).

Pro fúzi je nutné vyhotovit projekt fúze, který musí, podle § 70 ZoP obsahovat alespoň následující informace:

- firmu a sídlo všech zúčastněných společností,
- výměnný poměr podílů společníků zanikající společnosti na nástupnické společnosti,
- rozhodný den fúze,
- den, od kterého vzniká právo na podíl na zisku,
- všechny zvláštní výhody, které zúčastněné společnosti poskytují členům statutárního orgánu.

§ 88 ZoP upravuje fúzi společnosti s ručením omezeným, přičemž definuje další náležitosti, které musí obsahovat projekt fúze. Speciálně odst. 4 upravuje podíly spojené s vydanými kmenovými listy, resp. listy, které chce vydávat nástupnická společnost.

5.3.2 Rozdělení společnosti

Toto rozdělení zákon rozeznává podle § 243 ZoP také dvojího typu, a sice rozdělení rozštěpením, kdy rozdělovaná společnost (i družstvo) právně zaniká a její jmění je převedeno na nově vznikající společnost nebo společnost, případně na více existujících společností. Zákon umožňuje i kombinaci obou variant. Společníci rozštěpované společnosti se stávají členy nově vznikající nebo již existující společnosti, které jsou považovány za nástupnické. Pokud vznikají nové společnosti, nejsou pak v procesu považovány za společnosti zúčastněné.

Druhou formou rozdělení je odštěpení, kdy rozdělovaná společnost nezaniká a pouze část jejího jmění, stejně jako v předchozím případě, převedena na nově vznikající společnost nebo společnost, případně na více existujících společností. Rozdělovaná společnost tedy nezaniká (Zákon o přeměnách).

5.3.3 Další možnosti

Zákon připouští ještě dvě varianty ukončení činnosti společnosti s právním nástupcem, a sice převod jmění na společníka podle § 337 – 359 a změnu právní formy společnosti podle § 360 – 384.

Klíčovým faktem při převodu jmění na společníka je fakt, že společnost se zrušuje bez likvidace, všechny její práva a povinnosti přecházejí na jednoho ze společníků (jak právnická osoba, tak fyzická osoba). Tento společník je povinen vyplatit vypořádací podíl ostatním společníkům, v hodnotě přiměřené jejich reálným podílům v zanikající společnosti, a sice v penězích.

V případě změny právní formy společnosti se mění pouze vnitřní právní poměry společnosti, případně její struktura. Tyto změny jsou účinné dnem zápisu do obchodního rejstříku (profispolecnosti.cz, 2017).

5.4 Zánik

Společnost zaniká dnem výmazu z obchodního rejstříku (§ 185 NOZ). Dokud není tento výmaz realizován, má stále společnost svou právní osobnost, která fakticky zanikne až dnem výmazu. Tento návrh na výmaz je povinna podávat sama společnost, za kterou jedná její likvidátor (Dvořák, 2014).

6 Charakteristika největších změn po vstupu nové právní úpravy

6.1 Minimální výše základního kapitálu, změny základního kapitálu

Základní kapitál je zákonem označován jako souhrnný údaj obsahující souhrn všech vkladů (peněžitých i nepeněžitých). Zároveň je patrné, že se jedná o veličinu statickou, která má danou velikost k určitému okamžiku. Společnost s ručením omezeným patří, společně s komanditní společností, akciovou společností a družstvem ke korporacím, které jsou povinny jej vytvářet (Josková, 2018).

Jak je již jednou v práci zmíněno, zákon přímo nestanovuje jeho povinnou minimální výši, zmiňuje se však v § 142 o minimální výši vkladu společníka, který musí činit 1,- Kč. Souhrnem všech těchto vkladů pak vzniká právě základní kapitál, z čehož vyplývá, že je možné založit společnost se základním kapitálem 1,- Kč (Zákon o obchodních korporacích).

Již tento samotný fakt napovídá mnohé o uvolnění právní úpravy tohoto druhu podnikání, zejména se nabízí otázka, jakou roli má v tom případě základní kapitál hrát. Takto rizikový základní kapitál okamžitě vystavuje nově vznikající společnost do stavu předlužení, kdy není schopna uhradit ani závazky spojené se svým založením, jako je poplatek za vydání živnostenského oprávnění, poplatek za vytvoření účtu společnosti a složení základního kapitálu, výdaje spojené s notářským zápisem, aj. Údaj o jeho výši se zapisuje do obchodního rejstříku, tudíž potenciální obchodní partneři mají možnost získat základní přehled o důvěryhodnosti firmy. Problém se může vyskytnout i v pozdější době, a sice zejména v případě žádosti o úvěr, kdy banka může tento úvěr neposkytnout právě pro nízký základní kapitál. Proto se, v dnešní době, experti shodují na tom, že důvěryhodná výše základního kapitálu začíná na 100 000,- Kč. Mezi podnikateli je v současné době velice oblíbená varianta s výší 1 000,- Kč (Knížková, 2018).

Jak uvádí Štenglová (2017), zákon zná dvě možnosti zvýšení základního kapitálu, a to zvýšení deklaratorní podle § 227 ZOK a násl, a dále zvýšení efektivní podle § 219 ZOK a násl. Deklaratorním zvýšením se rozumí zvýšení z vlastních zdrojů, např. ze zisku; efektivním potom převzetí nové vkladové povinnosti. Dále se ještě připouští možnost podmíněného zvýšení základního kapitálu.

Významnou změnu je fakt, že zápis změny do obchodního rejstříku v případě zvyšování z vlastních zdrojů je nyní pouze konstitutivním zápisem, kdy si účinky zvýšení může stanovit sama společnost. V případě přijetí nového vkladu je normováno, že účinky mohou nastat nejpozději zápisem do obchodního rejstříku. Zároveň pak zákon říká, že v obou případech nemohou účinky nastat dříve, než dojde ke splnění předepsané vkladové povinnosti (Dědič, 2015).

6.2 Zrušení povinnosti tvořit zákonný rezervní fond

Rezervní fond byl až do konce roku 2013 povinně vytvářeným fondem ze zisku u kapitálových společností, resp. družstva v podobě nedělitelného fondu, a sloužil výhradně ke krytí ztrát. Po rekonstrukci obchodního práva ovšem povinnost tvořit tento fond zmizela. Existující společnosti mohly ovšem nadále pokračovat v jeho vytváření nebo mohly přistoupit k jeho rozpuštění, a to v podobě výplaty společníkům, převést jej do nerozděleného zisku z minulých období nebo jej použít přímo k úhradě ztráty z běžného období nebo minulých let (Skálová, 2017).

Skálová (2017) ve výsledcích výzkumu uvádí, že v prvních dvou letech účinnosti ZOK rozhodlo o rozpuštění rezervního fondu 27 % společností, které byly analyzovány.³ 73 % z nich přitom převedlo výši rezervního fondu na nerozdělené zisky, 11 % rozhodlo o výplatě společníkům, v 8 % případů rozhodla valná hromada o ponechání na úhradu případné ztráty a zbylých 8 % převedlo rezervní fond na účty jiných fondů. Je tedy zřejmé, že nedocházelo k odlivu vlastního kapitálu z analyzovaných společností, což autorka rovněž zmiňuje.

6.3 Zrušení povinnosti oceňování nepeněžitěho vkladu znalcem jmenovaným soudem

Tuto problematiku upravuje zejména § 143 ZOK. Ten upouští od povinnosti jmenování znalce pro ocenění nepeněžitěho vkladu soudem. Zároveň říká, že znalci náleží za vypracování posudku odměna, která je určena dohodou a hrazena společností, zároveň mu jsou hrazeny účelně vynaložené náklady, které byly nezbytné pro vypracování posudku. Tento znalec je vybírán při zakládání společnosti zakladateli, resp. jednatelem. Jak ale upozorňuje Štenglová (2017), je stále nezbytné, aby vybraný znalec byl vybrán ze seznamu znalců.

---

³ Těchto společností bylo 364.

Znalec vypracovává znalecký posudek, které je veřejně přístupný ve Sbírce listin a musí obsahovat zejména popis nepeněžitého vkladu, použitou metodu ocenění, jeho výši a v neposlední řadě odůvodnění (Štenglová, 2017).

6.4 Uvolnění úpravy obchodních podílů

§ 135 ZOK definuje základní problematiku následovně. „*Společenská smlouva může připustit vznik různých druhů podílů. Podíly, se kterými jsou spojena stejná práva a povinnosti, tvoří jeden druh. Podíl, se kterým nejsou spojena žádná zvláštní práva a povinnosti, je podíl základní.*“

V rámci této problematiky nastala další zásadní změna. Oproti předchozí úpravě nejenže je připuštěno více různých druhů podílů, ale je připuštěno, aby jeden společník vlastnil více podílů různého druhu. Důležité je, že zákon, byť nepřímo, odkazuje na fakt, že k vymezení jednotlivých druhů podílů dojde ve společenské smlouvě. Zároveň samozřejmě existuje možnost, že budou vydány pouze podíly stejného druhu nebo nebudou vydány kmenové listy (Štenglová, 2017).

Základní podíl je vymezen zákonem v § 31 ZOK, práva a povinnosti společníka jsou ex lege následující:

- právo domáhat se za společnost určitých plnění nebo nároků (např. společnické žaloby),
- právo kontroly společnosti a jejích orgánů,
- právo napadat platnost usnesení valné hromady,
- hlasovací právo,
- právo na informace,
- právo na podíl na zisku, podíl na likvidačním zůstatku a na vypořádací podíl.

Literatura ovšem říká, že je možné sjednat i podíl bez práva podílu na zisku, jelikož společník má nárok vzdát se tohoto práva. Tím by bylo dosaženo stejného efektu. Zároveň se řada autorů domnívá, že lze sjednat i podíl bez hlasovacího práva, jelikož stejného stavu je možné dosáhnout jednoduše, a sice prostřednictvím dohod o výkonu hlasovacího práva (Dědič, 2014).

§ 137 se zabývá jednou z nejvýznamnějších novinek v oblasti společnosti s ručením omezeným – Kmenovým listem. Zákon říká, že podíl společníka může být představován kmenovým listem, což je cenný papír na řad, který nemůže být veřejně nabízen nebo přijat k obchodování a je určeno, že jej lze vydat pouze k podílu, jehož převoditelnost

není omežována nebo podmiňována. Důvodem zavedení tohoto pojmu do korporátního práva jsou zejména zahraniční zkušenosti. Velice skloňovaným tématem je zástava takového druhu podílu – u běžného podílu se zástavní právo zapisuje do veřejného rejstříku, v případě kmenového listu nikoli a není tedy veřejně zjiřitelné (Kittel, 2015).

Základní náležitosti kmenového listu podle § 138 ZOK:

- označení, že se jedná o kmenový list,
- jednoznačná identifikace společnosti,
- výše vkladu připadající na podíl,
- jednoznačná identifikace společníka
- označení podílu, k němuž je kmenový list vydán,
- označení kmenového listu, jeho číslo a podpis jednatele nebo jednatelů.

6.5 Konec zákazu řetězení a zrušení limitu společníků

Právní úprava do konce roku 2013 definovala zákaz řetězení. To spočívá ve skutečnosti, že jednočlenná společnost s ručením omezeným by vlastnila jinou společnost s ručením omezeným. Tuto skutečnost upravoval § 105 odst. 2 ObchZ. Nyní, podle ZOK, je od tohoto zákazu upuštěno, a to tak, že bez náhrady (Štenglová, 2017). Autorka dále upozorňuje na fakt, že v zájmu zajištění ochrany věřitelů je dána pravidly o vlivné osobě a odkazuje na § 71.

Zároveň je upuštěno od maximálního počtu společníků podle § 105 odst. 3 ObchZ, který definoval skutečnost, že společnost může mít nanejvýše 50 společníků (Pokorná, 2009).

7 Zvýšená odpovědnost statutárního orgánu

7.1 Pojmy ručení a odpovědnost

ZOK neupravuje ručení jednatele jakožto statutárního orgánu přímo. Příslušná úprava je obsažena v jeho obecné části, konkrétně pak v § 66 odst. 2 a dále v § 68. NOZ oproti tomu upravuje tyto pojmy v oblasti volených členů právnických osob, kterými jsou i jednatele společnosti s ručením omezeným. Konkrétně tuto problematiku ošetřuje § 153 odst. 3 (Občanský zákoník).

Zejména je vhodné definovat rozdíl mezi pojmy ručení a odpovědnost. Zatímco odpovědnost se vztahuje na závazky povinného, v případě ručení ručíme za závazky jiné osoby. Pokud aplikujeme přechozí informaci na s. r. o., pak zjistíme, že společnost odpovídá za splnění svých závazků sama, zatímco v případě ručení je touto osobou jednatel, který je povinen v případě nesplnění závazků společností uhradit tyto závazky sám a uspokojit tak věřitele. Obecně lze říci, že ručení je realizováno jen v případě, že není plněno ze strany hlavního dlužníka (Boguský, 2013).

Dalším pojmem, který Boguský (2013) uvádí, a který souvisí s pojmy odpovědnost a ručení, je v případě společnosti s ručením omezeným tzv. „péče řádného hospodáře.“ Tento pojem není zákonem přímo vymezen, nicméně § 51 odst. 1 se o přiblížení definice snaží následovně: „Pečlivě a s potřebnými znalostmi jedná ten, kdo mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu obchodní korporace; to neplatí, pokud takovéto rozhodování nebylo učiněno s nezbytnou loajalitou.“ NOZ pak v § 159 přímo zmiňuje pojem péče řádného hospodáře v souvislosti s přijmutím funkce člena voleného orgánu. Jelikož se jedná o povinnost zákonnou, nelze ji smluvně vyloučit. Tato péče by měla být stejná, jakou by s danými znalostmi a dovednostmi osoba věnovala vlastnímu majetku. Zároveň zde vyplývá, že v případě, že jednatel vlastním úsudkem zjistí, že danou funkci nemůže vykonávat, měl by svou funkci složit.

7.2 Povinnost předcházet úpadku

Jednatel by se v této souvislosti měl vyvarovat zejména jednání, které bude bránit ve zhoršování finanční situace podniku, a to tak, že se bude zejména vyvarovat přijímání závazků, o kterých bude vědět, že nebude schopna společnost uhradit. Statutární orgán ovšem, byť v dobré víře, může přivodit společnosti ekonomicky negativní situaci. Pokud ovšem není dotčena povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, tzn. jednat v zájmu

korporace, jeho jednání je obhajitelné a srozumitelné, pak jednatele nenese odpovědnost za následky jednání. Je ovšem jednoznačné, že pokud poruší zákonnou povinnost jednat loajálně vůči společnosti, je jeho jednání neobhajitelné a je porušena povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, čímž vzniká povinnost nahradit poškozené společnosti vzniklou škodu. Z toho jednoznačně vyplývá fakt, že zákon chrání zejména zájmy společnosti (Boguský, 2013).

7.3 Ručení statutárního orgánu podle zákona č. 89/2012 Sb.

Jak je zmíněno výše, podle § 159 NOZ musí jednat s péčí řádného hospodáře každý, kdo přijme funkci člena voleného orgánu. Jednatel se v případě porušení této povinnosti, případně povinnosti loajality stává zákonným ručitelem za závazky společnosti a jeho ručení je omezené, tudíž hradí škodu do její neuhrazené výše. Vnímání neochoty hradit věřitelům jejich závazky ovšem musí vyplývat z nepříznivé finanční situace společnosti (Boguský, 2013).

7.4 Ručení statutárního orgánu podle zákona č. 90/2012 Sb.

7.4.1 Ručení podle § 66

§ 66 odst. 2 ZOK říká, že: „*Ten, kdo poruší zákaz uložený mu rozhodnutím o vyloučení, ručí za splnění všech povinností obchodní korporace, které vznikly v době, kdy vykonával přes zákaz činnost člena jejího statutárního orgánu, ač se jím nestal anebo jím být přestal.*“

Podle § 63 se k tomuto vyloučení z funkce přistupuje pouze v průběhu insolvenčního řízení. Pokud tedy jednání statutárního orgánu vedlo k úpadku, na základě, kterého insolvenční řízení započalo, a přesto tento orgán dále působil ve své funkci, stává se zákonným ručitelem za závazky společnosti.

Pokud jednatel odstoupí z funkce před vydáním rozhodnutí o úpadku, není tímto chráněn proti vydání rozhodnutí o vyloučení (Štenglová, 2017).

7.4.2 Ručení podle § 68 ZOK

Zákon stanovuje výslovně dva případy, ve kterých je možné na návrh insolvenčního správce rozhodnout o tom, že člen statutárního orgánu ručí za povinnosti společnosti. Těmito důvody jsou, a tím pádem ručení za povinnosti, jestliže: (podle písm. a) a b)):

- bylo rozhodnuto, že obchodní korporace je v úpadku, a
- člen nebo bývalý člen statutárního orgánu obchodní korporace věděli nebo měli a mohli vědět, že je obchodní korporace v hrozícím úpadku podle jiného právního

předpisu, a v rozporu s péčí řádného hospodáře neučinili za účelem jeho odvrácení vše potřebné a rozumně předpokladatelné (Zákon o obchodních korporacích).

Jak tuto část zákona vykládá Štenglová (2017), existují zde dva předpoklady pro vznik zákonného ručení. Prvním z nich je rozhodnutí insolvenčního soudu o úpadku korporace, a to podle § 136 insolvenčního zákona. Zároveň autorka zmiňuje, že způsob řešení úpadku je pro vznik tohoto ručení bezpředmětný.

Druhý předpoklad je: „že obchodní korporace byla v hrozícím úpadku podle § 3 odst. 4 InsZ, dotčení členové statutárního orgánu o něm věděli či vědět měli a mohli a hrozící úpadek v rozporu s péčí řádného hospodáře neodvraceli“ (Insolvenční zákon). O tomto hrozícím úpadku se jednatelé společnosti mohou dozvědět zejména z účetnictví (Štenglová, 2017).

Ručení člena statutárního orgánu vzniká až rozhodnutím soudu. Toto rozhodnutí je vydáváno k žalobě podle § 68 ZOK.

8 Praktická část

8.1 Metodika a pracovní hypotézy

V této části práci jsem se pokusil analyzovat samotnou problematiku nové právní úpravy společnosti s ručením omezeným. Tuto analýzu jsem provedl u různých typů společností, ať už z pohledu předmětu činnosti, velikosti nebo polohy.

Oslovoval jsem jednotlivé jednatele, aby mi poskytli informace prostřednictvím zaslání dotazníku. Částečně se jedná o subjektivní pohledy, proto lze říci, že některá data mohou být lehce neobjektivní, ale vzhledem k převažujícím názorům je lze považovat za relevantní.

Pokusil jsem se získat i objektivní data prostřednictvím přímého rozhovoru s jednatelem společnosti. Tyto informace se po analýze ukázaly jako velice důležité pro konečné posouzení pracovních hypotéz. Rozhovor byl veden prostřednictvím volné diskuse s jednatelem, kdy se nejednalo pouze o pokládání otázek a odpovídání, ale spíše lze hovořit o neformálním dialogu nad celou danou problematikou korporátního, ale i soukromého podnikání.

Praktická část pracuje s následujícími hypotézami:

1. Jednatelé společností s novou právní úpravou základního kapitálu a ztotožňují se se zrušením povinnosti tvořit zákonný rezervní fond.
2. Jednatelé společností si uvědomují jejich zvýšenou odpovědnost po vstupu nové právní úpravy a jejich ručení za společnost.
3. Nová právní úprava umožňuje jednodušší a jednotnější výklad norem, což přináší jednatelům snadnější rozhodování.
4. Současná právní úprava je vyhovující a nebude potřeba zásadních změn v klíčových otázkách spojených s řízením společnosti s ručením omezeným.

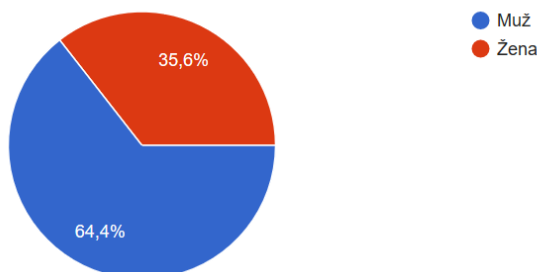
8.2 Dotazníkové šetření

První část praktické části této práci tvořilo dotazníkové šetření. Jsou v něm zachyceny odpovědi 45 respondentů, kterými se stali jednatele společností. Návratnost těchto dotazníků byla 5 %. Dotazník byl tvořen z úvodu identifikačními otázkami, až poté přišly otázky týkající se přímo tématu společnosti s ručením omezeným. Některé z nich jsem zvolil uzavřené, některé z nich otevřené, na které nemuseli respondenti povinně odpovídat. Dohromady dotazník čítal 15 otázek. Nyní jsou tedy charakterizovány odpovědi na jednotlivé otázky s krátkým komentářem.

8.2.1 Otázka č. 1

Pohlaví respondentů

Graf 1: Otázka č. 1 (vlastní zdroj autora)

Z celkového vzorku bylo 29 mužů a 16 žen. Nemůžeme tedy říci, že by se jednalo o výraznou převahu v odpovědích z pohledu jednoho pohlaví.

8.2.2 Otázka č. 2

Věk respondentů

Tabulka 1: Otázka č. 2 (vlastní zdroj autora)

Odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Do 25 let	0	0 %
26-30 let	0	0 %
31-40 let	4	8,89 %
41-50 let	14	31,11 %
51-64 let	19	42,22 %
65 let a více	8	17,78 %

Tabulka zcela jasně ukazuje, že na pozicích jednatelů se nejvíce nacházejí osoby ve středním věku, nejčastěji kolem 50. roku věku. Naopak lze říci, že mladí lidé, zhruba do 30. roku věku na tyto pozice neusedají.

8.2.3 Otázka č. 3

Vzdělání respondentů

Tabulka 2: Otázka č. 3 (vlastní zdroj autora)

Odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Střední odborné s výučním listem	5	11 %
Úplné střední odborné s maturitní zkouškou	8	18 %
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	6	13 %
Vyšší odborné vzdělání	2	4 %
Vysokoškolské vzdělání	24	53 %

Výsledky průzkumu z této otázky ukazují jednoznačně, že nejvíce respondentů je ze segmentu vysokoškolsky vzdělaných osob. Těch je dokonce více (24) než dohromady všech jednatelů/jednatelek s různou formou středoškolského vzdělání (19).

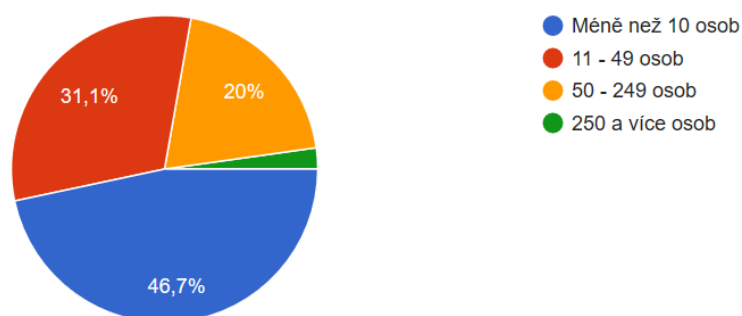
8.2.4 Otázka č. 4

Počet zaměstnanců společnosti

Tabulka 3: Otázka č. 4 (vlastní zdroj autora)

Odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Méně než 10 osob	21	46,7 %
11-49 osob	14	31,1 %
50-249 osob	9	20 %
250 osob a více	1	2,2 %

Graf 2: Otázka č. 4 (vlastní zdroj autora)

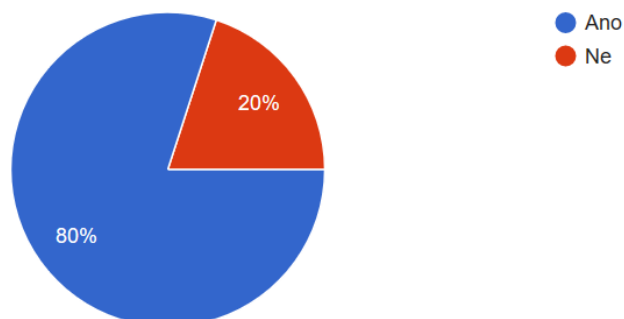
Otázka č. 4 rozdělila dotazované jednatele do dvou velkých skupin a sice na ty, kteří řídí malé společnosti a na ty, kteří stojí v čele společností velkých. V nabídce odpovědí bylo použito členění velikosti firem podle kritéria počtu zaměstnanců na mikro, malé, střední a velké. Největší zastoupení měly společnosti malé, je zde ovšem i jeden zástupce společnosti velké. Lze usuzovat, že struktura odpovědí na tuto otázku do určité míry ovlivnila odpovědi na otázky další, jelikož lze předpokládat že jednatele mikro podniků nemají takové povědomí o globálních problémech právní úpravy.

Odpovědi rovněž říkají, že pokud bychom toto procentuální zastoupení respektovali ve větším měřítku, pak zjistíme, že společnosti zaměstnávající do 10ti zaměstnanců mají u nás největší zastoupení.

8.2.5 Otázka č. 5

Vykonávání funkce jednatele před 1. 1. 2014

Graf 3: Otázka č. 5 (vlastní zdroj autora)

Tuto otázku lze označit jako klíčovou filtrační otázku. Rozdělovala respondenty na dvě hlavní skupiny, a klíčovým faktem pro tento výzkum je ten, že skupina respondentů s odpovědí „Ano“ (36) silně převažuje. Můžu předpokládat, že tato skupina jednatelů mi poskytla přesnější a kvalitnější informace v otázkách týkajících se rozdílů mezi zákony. Není ovšem vyloučeno, že skupina s odpovědí „Ne“ (9) nebyla schopna relevantně odpovídat.

Odpovědi zároveň poukazují na to, že je zřejmé, že většina jednatelů své funkce vykonává již delší dobu.⁴

8.2.6 Otázka č. 6

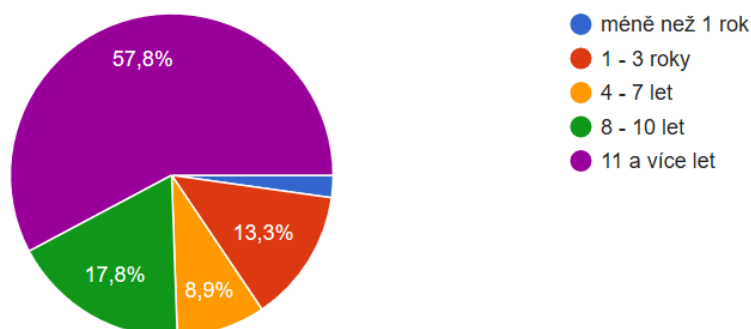
Souhrnná doba vykonávání funkce

Tabulka 4: Otázka č. 6 (vlastní zdroj autora)

Odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Méně než 1 rok	1	2,2 %
1-3 roky	6	13,3 %
8-10 let	8	17,8 %
11 let a více	26	57,8 %

⁴ Této problematice se věnuje otázka č. 6

Graf 4: Otázka č. 6 (vlastní zdroj autora)

Graf zcela jednoznačně poukazuje na to, že drtivá většina jednatelů působí ve své funkci již dlouhou dobu. Tento fakt zajišťuje klíčovou relevantnost dalších odpovědí v dotazníku. Naproti tomu tvrdím, že funkce jednatele není funkcí, kde by se často měnil její vykonavatel, jelikož je uvedeno, že méně než 1 rok tuto funkci vykonává pouze jediný dotazovaný.

Jednatelé tedy zpravidla disponují letitými zkušenostmi, díky kterým mohou společnosti směřovat k vytyčeným cílům a plnit své korporátní vize. Zpravidla by již neměli být zaskočení určitými typy situací, jakou může být například rozsáhlá změna legislativy.

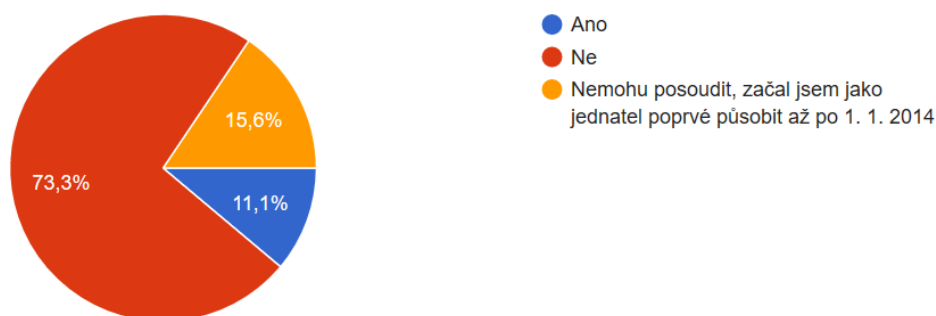
8.2.7 Otázka č. 7

Vnímání zvýšené odpovědnosti

Tabulka 5: Otázka č. 7 (vlastní zdroj autora)

Odpovědi	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	5	11,11 %
Ne	33	73,33 %
Nedokážu posoudit	7	15,56 %

Graf 5: Otázka č. 7 (vlastní zdroj autora)

Odpovědi na tuto otázku bez sebemenších pochyb poukazují na to, že přes 70 % jednatelů si není vědomo své zvýšené odpovědnosti ve vztahu k nové právní úpravě. Pouze 5 jednatelů uvedlo, že zvýšenou odpovědnost vnímá⁵. Nabízí se otázka, proč tomu tak je. Jak již bylo zjištěno v předchozích odpovědích, většina jednatelů svou funkci vykonává celou řadu let. Je tedy možné, že zvýšení odpovědnosti nezaznamenávají právě proto, že již disponují velkým množstvím zkušeností s výkonem funkce a provozem firmy, a nepřipouštějí si, že by se vybrané okolnosti v právních prostředí výrazněji změnilo. Jako další pravděpodobný důvod těchto odpovědí lze uvést, že většina odpovídajících pochází z prostředí mikro nebo malých firem, a proto v globálním měřítku nezaznamenávají tak rozsáhlé změny. Osobně se přikláním k oběma variantám se stejnou váhou.

8.2.8 Otázky č. 8 a č. 9 (dobrovolné)

Konkrétní situace, kdy jednatel vnímá zvýšenou odpovědnost

Jako komentář k této otázce bych rád uvedl seznam smysluplných odpovědí, které jsem z těchto otevřených, nepovinných otázek získal.

Tabulka 6: Otevřené otázky o odpovědnosti (vlastní zdroj autora)

Odpověď'	Znění odpovědi
1	Pečlivě dohlížím na chod firmy, abych neporušoval žádné zákony. Zaobírám se více finančními záležitostmi firmy. Zdravá ekonomika firmy je priorita.
2	Musím zasáhnout ve všech celních věcech a vyřešit problémy, které byly nějak vytvořeny jinými lidmi.
3	Již před účinností zákona jsme měli nastavena přísná interní pravidla pro výkon funkce jednatelů. Zvýšenou odpovědnost vnímám spíše přeneseně – v souvislosti s novelou zákona o trestné odpovědnosti právnických osob.
4	Skoro každý den řešíme pohledávky a závazky.
5	Mám účetní firmu a nelíbí se mi, že některé firmy se zadluží, neplatí soc. a zdrav. pojištění a nic se nedělo, teď ano.
6	Pouze se více zaobírám papírováním, abych měl vše pod dohledem.

⁵ Odpovědním „Ano“ se věnují další 2 otázky

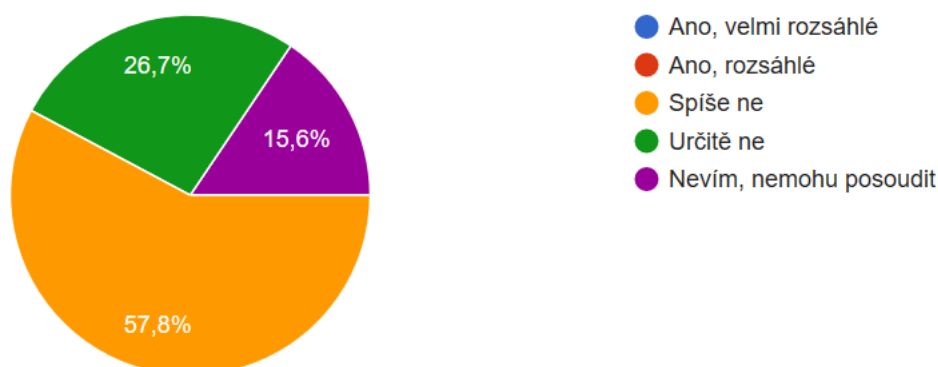

Jak lze vidět z těchto odpovědí (6 vybraných odpovědí, které se týkaly tématu), 3 z 6 odpovědí se týkají ekonomického nebo běžného provozu firmy. Zejména odpověď 1 je poměrně výstižná, když poukazuje současně na fakt, že jednatel si raději na vše dohlíží sám, aby nemusel úkoly delegovat na někoho jiného, a přitom být stále odpovědnou osobou, a zároveň nám říká, že „zdravá ekonomika firmy je prioritou“, stejně tak tomu je u odpovědi 4, potažmo 6. Lze tedy tvrdit, že jednatelé svou odpovědnost vnímají spíše z toho úhlu pohledu, že musejí firmu dovést ke kvalitním ekonomickým výsledkům, svou trestní odpovědnost vnímají až v druhé řadě, na což poukazuje odpověď 3, která doslovně říká, že tato odpovědnost je vnímána spíše přeneseně, nikoli přímo. Domnívám se, že většina jednatelů v České republice by se, co se vnímání odpovědnosti týče, přiklonila právě k názoru z odpovědi č. 3.

8.2.9 Otázka č. 10

Potřebné úpravy ve fungování společnosti

Graf 6: Otázka č. 10 (vlastní zdroj autora)

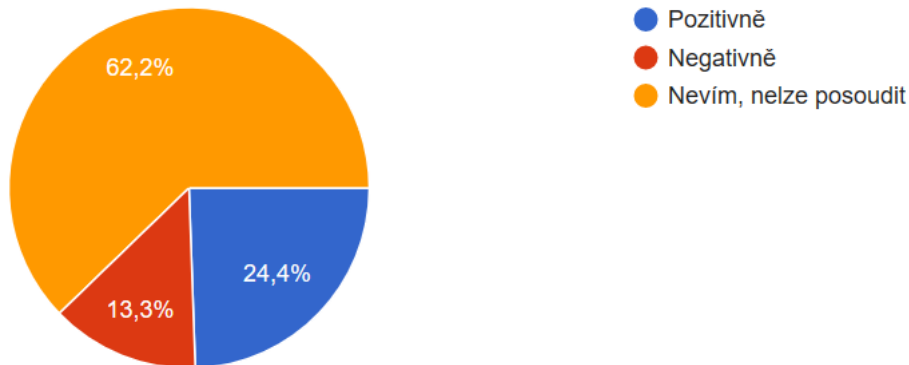

Žádný z respondentů v odpovědi na tuto otázku neuvedl ani jednu z nabízených variant s možností „Ano.“ Převažuje skupina, která se domnívá, že žádné zásadní a rozsáhlé změny, po přijetí nové legislativy, v jejich společnostech nebyly (celkem 26). Razantní nesouhlas k těmto změnám vyjádřilo 12 jednatelů, zbytek (7) nedovedl situaci posoudit. Jsem přesvědčen o tom, že právě osoba jednatele je ta, která ve společnosti zná rutinní procesy a úkony, které jsou potřeba vykonávat. Proto tvrdím, že z těchto odpovědí lze usuzovat, že reálným stavem je opravdu fakt zásadní neměnnosti podnikových procesů i po přijetí nové legislativy, a to jak na úrovni operační, tak strategické, případně manažerské.

8.2.10 Otázka č. 11

Vnímání ZOK

Graf 7: Otázka č. 11 (vlastní zdroj autora)

V první řadě musím podotknout, že před odesláním dotazníků jsem očekával u této otázky mnohem větší rozmanitost. Nepředpokládal jsem, že celých 28 respondentů uvede, že neví nebo nedokáže posoudit. Negativně (6), resp. pozitivně (11) směřovaných jsem očekával více. Zároveň ovšem, v návaznosti na otázku 7, případně 10, tento výsledek natolik překvapivý není. Jak již bylo zjištěno, jednatelé nevnímají zásadní zvýšení odpovědnosti ani neregistrovali potřebu změn. Proto je tato struktura odpovědí zcela logickým vyústěním odpovědí předchozích. Zejména tato otázka silně odkazuje na to, že ZOK nebyl ve skutečnosti přijat ani pozitivně, ani negativně, ale spíše se obecně ví o jeho existenci. Zároveň lze odvozovat, že většina jednatelů zřejmě necítí potřebu další budoucí právní rekodifikace. Na tuto otázku ovšem navazovala otázka č. 12, která dávala jednatelům možnost se více vyjádřit k této problematice.

8.2.11 Otázka č. 12 (dobrovolná)

Volné odpovědi k otázce vnímání ZOK

Tato otázka měla více přiblížit pozitivní, resp. negativní vnímání ZOK. Odpovědi byly otevřené a nepovinné. Těchto odpovědí jsem získal celkem 12. Nejprve jsou shrnuty ve společné tabulce s konkrétním přiřazením k typu vnímání, následně jsou analyzovány.

Tabulka 7: Otázka č. 12 (vlastní zdroj autora)

Vnímání	Odpovědi
Neví	Řešil to za nás právník.
Neví	Museli jsme změnit pouze metodiku odměn (mezd) pro jednatele, a to nám vypracovala odborná firma.
Neví	Nenastala situace, kterou bych musel řešit mimo běžný provoz společnosti.
Neví	Neměl vliv na chod firmy.
Neví	Našeho fungování se to moc nedotklo.
Pozitivně	Nové možnosti organizace společnosti.
Pozitivně	Došlo k úpravě převodu podílu.
Pozitivně	Přesnější vymezení některých pojmů.
Negativně	Víc papírování.
Negativně	Je zbytečný.
Negativně	Velká roztříštěnost informací, dříve to bylo více pohromadě.
Negativně	Platit za něco, co dávno funguje je hloupost a tahání peněz z kapes.

Jako první přistoupím k analýze odpovědi z otázky č. 11 „Nevím.“ Je zřejmé, že vnímání ZOK jde ruku v ruce s vnímáním odpovědnosti, případně úpravy chodu firmy. Zákon zpravidla neovlivnil chod podniku, tedy alespoň chod běžný. Zároveň se ale vyskytuje i alternativa, že tyto záležitosti byly řešeny ve formě svěřením právníkům, případně předání externím společnostem. Z toho lze vyvodit i určitou nedokonalost mého dotazníku, který celé téma pojímá spíše obecně a prostoru pro specifické záležitosti je v něm minimum. Nicméně, i z ostatních odpovědí, které byly propojeny s negativním nebo pozitivním vnímáním jde vyčíst, že zpravidla názor na ZOK je „nijaký.“ Našli se ovšem i jednotlivci, kteří jej vnímají čistě pozitivně, a u tohoto segmentu odpovědí jsou, dle mého názoru, nejvíce směrodatné odpovědi týkající se organizace společnosti a převodu podílů. Je tedy jisté, že § 207, resp. 208 a 209 ZOK, jsou přijaty vesměs pozitivně, jelikož upravují převoditelnost podílů velmi volně, stanovují např. různorodost podílů, možnost společníka vlastnit více podílů různého druhu, vydání kmenových listů, automaticky neupravují předkupní právo atd. Odpověď poukazující na nové možnosti organizace zcela jistě odkazuje na možnost volby vnitřního uspořádání akciových společností. Byť tato odpověď přímo nesouvisí s mou prací, tak obecně říká o ZOK, že v tomto směru byl prospěšný. Negativní názory vyslovené jednatelem v některých případech odkazují na přechozí otázky, jako např. více papírování. S odpovědí, která

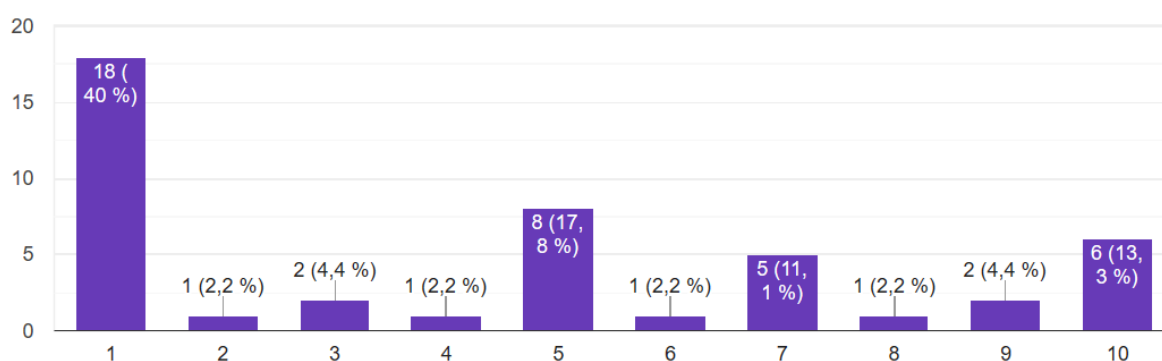
poukazuje na velkou roztržičnost informací, si osobně dovoluji nesouhlasit. Myslím, že stará právní úprava, podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku a zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, přinášela větší problémy, zejména v názvosloví. V nejednom případě oba zákony upravovaly tutéž problematiku, což nyní již neplatí.

8.2.12 Otázka č. 13

Výše základního kapitálu 1,- Kč

Pro tuto otázku jsem zvolil stupnici od 1 do 10, přičemž 1 vyjadřovala silný nesouhlas s výší základního kapitálu, 10 naopak znamenala souhlas daného respondenta.

Graf 8: Otázka č. 13 (vlastní zdroj autora)

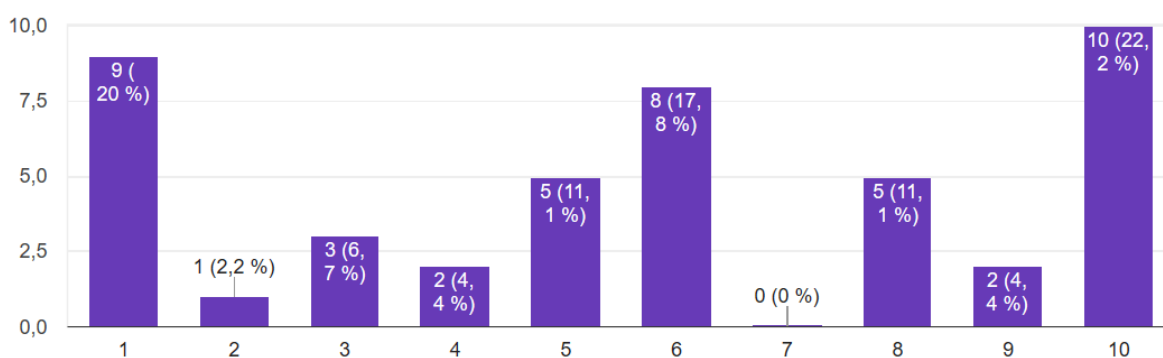
Celých 40 % respondentů uvedlo ostrý nesouhlas s výší základního kapitálu 1,- Kč. Není se čemu divit, taková výše základního kapitálu není hodna právnické osoby a nevzbuzuje dobrý dojem. 8 respondentů se nepřiklání k ani jedné variantě a pohybuje se uprostřed stupnice. Pouhých 6 odpovědí dostalo hodnocení 10, tedy souhlas. Majoritní skupina je ovšem zcela jasná, a je vidět, že jednatele obecně nesouhlasí s tím, aby byl základní kapitál společnosti s ručením omezeným takto nízký. Já osobně se také přikláním k většině, jelikož jsem přesvědčen, že pokud zakládám korporaci, musím mít dostatek finančních prostředků při zahájení podnikání, které chci do firmy vložit. A to z nejrůznějších důvodů, zejména ovšem k úhradě počátečních závazků, k nákupu potřebného vybavení podniku atd. Zároveň tvrdím, že doba splacení pohledávek může zprvu trvat relativně dlouhou dobu, což by mohlo způsobit problémy s likviditou.

8.2.13 Otázka č. 14

Vytváření rezervního fondu

Přesné znění této otázky bylo: „Vnímáte jako kladný fakt to, že byla zrušena povinnost tvořit zákonný rezervní fond?“ I pro tuto otázku jsem zvolil bodovací stupnici, přičemž 1 znamenala nesouhlas se zrušením této povinnosti, 10 naopak ukazovala na schválení zrušení této povinnosti.

Graf 9: Otázka č. 14 (vlastní zdroj autora)

Na první pohled se může zdát, že není zcela jasné, jaká skupina převažuje. 20 % jednatelů uvedlo nesouhlas, 22,2 % naopak souhlas. 11,1 % uvedlo, že nestojí ani na jedné straně. Při bližším prozkoumání ovšem zjistíme, že v horní části stupnice se nachází vyšší procentuální zastoupení, byť je rozmělněno od 6 do 10. Můžeme tedy říci, že zrušení povinnosti tvořit zákonný rezervní fond je společnostmi schvalováno a považováno za prospěšné. To není překvapivý výsledek, zejména proto, že přiděly do rezervního fondu byly z disponibilního zisku. S tím si ale zajisté chce každá společnost nakládat sama, dle svého uvážení, a legislativa v tomto ohledu do určité míry regulovala toto volné nakládání.

8.2.14 Otázka č. 15

Vyjádření k otázce základního kapitálu a rezervního fondu

Na závěr dotazníku jsem si připravil možnost slovního dobrovolného vyjádření o dvou zřejmě nejdiskutovanějších tématech. Odpovědi jsou různorodé, směřují různými směry a poukazují a různé věci. Jako příklad jsem vybral několik nejzajímavějších z nich.⁶ Těchto dobrovolných odpovědí se, podle očekávání, podařilo nasbírat nejvíce ze všech otevřených otázek, a sice 23.

⁶ Bližší analýzu některých z nich provedu v kapitole týkající se vyhodnocení hypotéz

Tabulka 8: Vyjádření o ZK a RF (vlastní zdroj autora)

Odpovědi
U základního kapitálu se domnívám, že minimum by mělo být větší a se zrušením rezervního fondu souhlasím. Rezervy by si měly firmy vytvořit nějakým jiným a nepovinným způsobem.
Každý rozumný podnikatel bude stále vytvářet rezervní fond. Zrušení povinnosti dle mého názoru jde naproti nezodpovědným či cíleně nezodpovědným podnikatelům. Ve světě zodpovědnosti a veřejných zakázek vše napomáhá tvorbě firem bez zabezpečení na jednotlivé zakázky, kde po ukončení zakázky, kterou firma vyhraje na cenu firmu může zrušit a pro další velkou zakázku založí nové s.r.o. Základní kapitál 1,- mě neuráží, jsem pro to, aby administrativa byla <u>co nejjednodušší pro mladé, nové podnikatele.</u>
Případ od případu, budou společnosti, kterým to pomůže a následně zvládnou všechny povinnosti a jiné, které na to nebudou připraveny a ani nepočítají s náklady na administrativu. Je to otázka vzhledem k dalším možnostem podnikání v ČR. Pokud s.r.o. je shodné v těchto otázkách s živností, přišel by mi vyšší základní kapitál a rezervní fond jako větší garance zodpovědnosti i vzhledem k navazujícím povinnostem, jako uchování dat zaměstnanců, což s jednou korunou většinou ani netušíte atd. Byla to větší garance i vůči státu, že s.r.o. má prostředky nejen na podnikání, ale i na všechny právní závazky, které z toho vyplývají.
Původních 200 000 Kč základního kapitálu dříve limitovalo možnost založení s.r.o. začínajícím podnikatelům a začínalo se přes OSVČ, kde registrace živnosti byla za 1000 Kč ale riziko ztráty veškerého majetku při bankrotu, firma však by měla mít kapitál k úhradě závazků.
Všechny zásahy státu do vnitřního fungování firem jsou pro podnikání negativní. Po odvodu daně z příjmu je věcí majitelů, jak budou nakládat s HV. Pokud se zakládá společnost tak finanční vklad reprezentuje, že zakladatel(e) k tomu přistupují zodpovědně.
Základní kapitál 1,- Kč nevzbuzuje důvěru. rezervní fond jako % ze ZK (1,- Kč) pak logicky nedává smysl.

Spektrum názorů je opravdu velice pestré, a jak tabulka dokazuje, jednatelé se shodují zejména na 2 základních faktech. Prvním z nich je ten, že základní kapitál, pokud chceme, aby vypadal důvěryhodně, by měl mít vyšší hodnotu, druhým faktem je myšlenka pokračování tvorby rezervního fondu, ale nikoli už podle pravidel státu.

8.3 Hypotézy z pohledu dotazníku

Nejdůležitější částí praktické části této práce je potvrzení nebo vyvrácení stanovených výzkumných hypotéz. Dotazník se dotýká 3 ze 4 hypotéz nebo na ně dává přímou odpověď, proto nyní provedu rozbor hypotéz s ohledem na zjištěné informace.

Hypotéza 1: Jednatelé společností nesouhlasí s novou právní úpravou základního kapitálu a ztotožňují se se zrušením povinnosti tvořit zákonný rezervní fond.

První otázkou, která se této hypotézy dotýká, resp. na ni dává celkovou odpověď, je otázka č. 13. Zde byli jednatelé dotazováni na míru souhlasu nebo nesouhlasu s novou zákonnou výší základního kapitálu. Z celkových 45 respondentů 18 z nich vyjádřilo silný nesouhlas se současnou zákonnou výší základního kapitálu. Pouhých 6 z nich se postavilo na opačnou stranu stupnice. Pokud si tuto stupnici analyticky rozdělím pouze na 3 body – nesouhlas, ani souhlas ani nesouhlas a souhlas – pak je výsledkem 22 respondentů, kteří nesouhlasí, 8 z nich nevyjadřuje ani souhlas ani nesouhlas, a 15 z nich vyjadřuje souhlas.

Druhou otázkou, která dává odpověď na výzkumnou otázku, je otázka č. 14. Rovněž zde respondenti odpovídali formou vyjádření míry souhlasu nebo nesouhlasu na otázku, zda souhlasí se zrušením povinnosti tvořit zákonný rezervní fond. Míra silného souhlasu a nesouhlasu byla na první pohled vyrovnaná, pokud ovšem provedu stejnou úpravu odpovědí jako při otázce týkající se základního kapitálu, získávám přesnější data, a to 15 silných nesouhlasů, 5 odpovědí stojících uprostřed a 25 vyjadřujících souhlas s tímto zrušením.

Poslední otázka dotazníku č. 15 dávala respondentům možnost volného slovního vyjádření o problematice základního kapitálu a rezervního fondu, přičemž tato odpověď byla dobrovolná. Na tuto otázku se nakonec rozhodlo odpovídat 23 jednatelů, kteří se, byť například volili opačné konce stupnic, shodovali zejména na 3 základních názorech, a sice že základní kapitál v současné zákonné výši nevzbuzuje dobrý dojem, dále se pak objevovala tvrzení o možných podvodech při takto stanovené výši kapitálu a v neposlední řadě se respondenti shodovali v názoru týkajícího se rezervního fondu, a sice že jeho zákonná úprava omezovala podmínky podnikání, resp. rozdělování disponibilního zisku, a proto uvítali tuto změnu.

Závěrem mohu tedy říci, že z pohledu dotazníku mohu tuto hypotézu považovat za potvrzenou.

Hypotéza 2: Jednatelé společností si uvědomují jejich zvýšenou odpovědnost po vstupu nové právní úpravy a jejich ručení za společnost.

Této hypotézy se primárně dotýká otázka č. 7. Ta přímo dotazovala jednatele na fakt, zda si svou zvýšenou odpovědnost uvědomují. Z celého dotazovaného vzorku pouhých 5 z nich uvedlo, že svou zvýšenou odpovědnost vnímá. 11 % není příliš vysoké číslo a poukazuje na obecnou nevědomost jednatelů o tomto faktu. Jelikož spektrum odpovídajících respondentů bylo poměrně pestré, tvrdím, že tento výsledek není způsoben díky vybranému okruhu respondentů. 33 jednatelů uvedlo, že si vůbec neuvědomuje zvýšenou odpovědnost, 7 nich uvedlo, že neví,

Otevřené otázky 8 a 9 se rovněž týkaly této problematiky a mohly v nich být slovně vyjádřeny konkrétní situace z běžného provozu podniku, které se odpovědnosti nějak dotýkaly. Jejich užitečnost pro toto zhodnocení je ovšem minimální, posloužily pouze jako opěrný bod.

Z pohledu dotazníku mohu tuto hypotézu vyvrátit.

Hypotéza 3: Nová právní úprava umožňuje jednodušší a jednotnější výklad norem, což přináší jednatelům snadnější rozhodování.

Primárně se této hypotézy dotýká otázka č. 11, která charakterizovala vnímání zákona. Souhlas s tím, že ZOK přináší posun v dané problematice a usnadňuje výklad práva, vyjádřilo 11 respondentů, 6 z naopak tvrdí pravý opak, majoritní skupinu však tvoří ti, kteří nemají na tuto otázku žádný názor, resp. „neví.“ Těchto respondentů bylo 28.

Otázka 12 byla navazující na otázku 11, a dávala možnost volného vyjádření o tom, zda a jak je ZOK přínosný či nikoli. Obecně byly získány odpovědi, které ZOK neukazovaly jako průlomový zákon, co se týká zkvalitnění výkladu daného problematiky. Ve vybraných případech respondenti uvedly některá zlepšení, které přinesl, ale v obecné míře převažovaly názory o tom, že zákon není ničím výjimečný.

Otázka č. 10 se této hypotézy přeneseně týkala také. Byla směřována na potřebné úpravy fungování společností po jeho přijetí. 38 jednatelů zde uvedlo, že zákon změny nepřinesl, 7 nedovedlo situaci posoudit.

Mohu tedy tvrdit, že podle otázky č. 11, v případě vyjmutí jednatelů, kteří odpověděli možností „nevím“, bylo více těch, kteří berou ZOK jako přehlednější právní úpravu.

Hypotéza 4: Současná právní úprava je vyhovující a nebude potřeba zásadních změn v klíčových otázkách spojených s řízením společnosti s ručením omezeným.

Již jednou zmíněná a analyzovaná otázka č. 11, týkající se vnímání zákona, ukazuje, že jednatele necítí potřebu dalších právních úprav a změn, jelikož většina z nich nevnímá ani poslední právní rekonstrukci.

Z pohledu dotazníku tedy hypotézu 4 potvrzují.

8.4 Hypotézy z pohledu strukturovaného rozhovoru

Tento strukturovaný rozhovor jsem prováděl s jednatelem společnosti Centes s. r. o., panem **Dipl. Ing. Miroslavem Zemenem**, který je vlastníkem 5 společností. Poskytl mi další cenné informace k praktické části práce, zodpověděl otázky týkající se hypotéz a tímto bych mu rád za rozhovor poděkoval.

Během rozhovoru jsem se zaměřil zejména na hypotézy 1, 2 a 4, navíc ještě na získání dalších praktických informací, týkajících se zejména úpravy obchodních podílů a oceňování.

Hypotéza 1: Jednatelé společností nesouhlasí s novou právní úpravou základního kapitálu a ztotožňují se se zrušením povinnosti tvořit zákonný rezervní fond.

Jak pak Ing. uvedl, každý, kdo začíná podnikat musí mít určitý „finanční polštář“ na to, aby podnikání mohl úspěšně provozovat. Zároveň podotkl, že nízká hodnota základního kapitálu vyvolává silný pocit nedůvěry. V případě dotazu na rezervní fond bylo zcela jasně řečeno, že byt' není řízený zákonem, jeho místo je nezastupitelné a že každý rozumný podnikatel, resp. jednatel bude obdobný fond tvořit i nadále.

Tuto hypotézu tedy mohu potvrdit i z pohledu rozhovoru.

Hypotéza 2: Jednatelé společností si uvědomují jejich zvýšenou odpovědnost po vstupu nové právní úpravy a jejich ručení za společnost.

Odpověď na tuto otázku zněla jednoznačně ano. Pan jednatel si uvědomuje veškerá rizika, která nyní mohou nastat⁷, včetně všech rizik spojených s ručením za společnost. Zároveň podotýká že nyní by nebyl svolný k přijetí druhého jednatele, právě kvůli zvýšené míře rizika, která si raději pohlídá všechny sám. Nicméně konstatoval, že jednatel, pokud bude rozumný, žádné kroky spějící k zániku ekonomicky zdravé společnosti, nepovede.

---

⁷ Viz. příloha Strukturovaný rozhovor

Zároveň ovšem musel dodat, že při běžné činnosti firmy zatím neřešil situaci, která by mohla vyústit až do toho stavu, že by svou zvýšenou odpovědnost musel řešit.

Z pohledu rozhovoru tedy tuto hypotézu potvrzují.

Hypotéza 4: Současná právní úprava je vyhovující a nebude potřeba zásadních změn v klíčových otázkách spojených s řízením společnosti s ručením omezeným.

Zde se jednalo o nejpoutavější část rozhovoru. Pan jednatel je v zásadě spokojen se současnou právní úpravou a nemyslí si, že je třeba dalších zásadních změn. Poukazuje ovšem na dílčí nedostatky v právních normách, konkrétně na chybějící zákony. Odkázal se na chybějící zákon o rodinných firmách, v druhé řadě (byť se tento problém netýká přímo této práce) poukázal na chybějící zákon o duálním vzdělávání, který v přeneseném důsledku ovlivňuje řízení lidských zdrojů podniku.

Zároveň poukázal na silnou státní byrokracii, která dle jeho názoru brzdí podnikatele. Vyjádřil se i k problematice svěřenských fondů, která je v poslední době velice často skloňována.

Z pohledu rozhovoru mohu tedy hypotézu potvrdit, jelikož byl vyjádřen názor, že právní úprava korporací jako celku je dostačující.

8.5 Celkové vyhodnocení pracovních hypotéz

Hypotéza 1: Jednatelé společností nesouhlasí s novou právní úpravou základního kapitálu a ztotožňují se se zrušením povinnosti tvořit zákonný rezervní fond.

Jak dotazník, tak strukturovaný rozhovor daly na tuto hypotézu jasnou odpověď, a sice, že podnikatelé zákonnou výši základní kapitálu neschvalují, naproti tomu přijímají zrušení zákonného tvoření rezervního fondu. Tuto hypotézu tedy **potvrzují**.

Hypotéza 2: Jednatelé společností si uvědomují jejich zvýšenou odpovědnost po vstupu nové právní úpravy a jejich ručení za společnost.

Vyhodnocení této hypotézy je poměrně komplikované, jelikož názor plynoucí z dotazníků je, že jednatelé si tuto odpovědnost neuvědomují, zatímco při rozhovoru bylo zjištěno, že povědomí o ní je naopak vysoké. Pokud ovšem budu názor pana jednatele Zemeneho hodnotit tak, že v praxi se s touto odpovědností nesetkal, případně jeho odpověď zahrnu jako dalšího respondenta dotazníku, pak mohu tuto hypotézu **vyvrátit**.

Hypotéza 3: Nová právní úprava umožňuje jednodušší a jednotnější výklad norem, což přináší jednatelům snadnější rozhodování.

Ani vyhodnocení této hypotézy není úplně jednoduché. Většina respondentů z dotazníkového šetření totiž na tuto otázku nenašla odpověď. Jelikož tyto názory nemohou být zahrnuty do výsledné analýzy, jelikož by značně ovlivnily výsledek, pracuji s 11 kladnými odpověďmi z otázky č. 11 a zároveň s odpovědí na poslední otázku mého rozhovoru, ve které zazněl fakt, že tato právní úprava přinesla v tomto směru mnohá pozitivita. Tuto hypotézu tedy **potvrzuji**.

Hypotéza 4: Současná právní úprava je vyhovující a nebude potřeba zásadních změn v klíčových otázkách spojených s řízením společnosti s ručením omezeným.

Jelikož je v hypotéza zahrnuto slovní spojení „klíčové otázky“, mohu tuto hypotézu **potvrdit**, i když v rozhovoru zazněly myšlenky o další právní úpravě. Tu ovšem lze brát jakou doplňující a nikoli ovlivňující tyto klíčové otázky.

Závěr

Byť od této zásadní rekonstrukce obchodního práva uplynulo již 6 let, stále nejsou zcela objasněny veškeré otázky s tím spojené. Stále není ucelená soudní judikatura celé řady případů. Neshoduje se ani většina výkladů k zákonu, zejména pro velkou volnost, kterou zákon dává. Obecné povědomí o dvou nových základních zákonech upravujících podnikání v České republice převažuje kladné, zejména pro svou uvolněnost, odbourání duplicity v názvosloví, ovšem zároveň dochází k častému doplňování těchto dvou hlavních zákonů, kdy NOZ upraví obecné otázky, ale pro přímý výklad určité situace ZOK může stanovit výjimku nebo doplnit onu obecnou úpravu. Orientace v obchodním právu se ale značně zjednodušila.

V povědomí většiny jednatelů se ZOK skloňuje zejména s otázkami základního kapitálu a rezervních fondů, je ovšem nutno říci, že došlo k mnohem většímu počtu zásadních změn, které jsou přehlíženy. Například úprava obchodních podílů je nyní odlišná v mnoha zásadních věcech. Jednatelé si bohužel neuvědomují jejich zvýšenou odpovědnost ve vztahu k ručení za společnost, což může přivodit negativní dopady na jejich osobní život v případně nepříznivého ekonomického vývoje korporace spojeného s jejich špatným rozhodováním. Toto ručení statutárního orgánu je v současné době upraveno velmi podrobně a stanovuje i nové případy, kdy je jednatel odpovědný za závazky.

Klíčové pro psaní této práce bylo studium příslušných právních předpisů, výkladových slovníků, komentářů a další odborné literatury. Důležitou součástí práce byl výzkum zaměřený na jednatele společností, a to v podobě dotazníkového šetření, tak i osobního dotazování. Praktická část této práce nastínila zejména problém s nízkým povědomím jednatelů o své odpovědnosti. Zároveň hodnotím hypotézy pro práci jako dobře zvolené, jelikož odpovědi na ně se daly posuzovat z různých hledisek, v konečném důsledku jsem mohl vybírat z různých scénářů.

Rád bych také, na základě získaných dat z rozhovoru, poukázal na fakt, že by bylo vhodné doplnit legislativu o minimálně další dílčí zákony, a sice zákonem o rodinném podnikání, čímž by došlo k podrobnější a cílenější úpravě zejména ve skupině malých podnikatelů. Zároveň, ve vztahu k zaměstnancům korporací, by se v českém právu uplatnil i zákon o duálním vzdělávání, díky kterému by školy mohly produkovat více schopných absolventů, kteří by našli lepší uplatnění na trhu práce.

Na úplný závěr musím zmínit důležitost vztahu této práce a řízení společnosti, jelikož jednatele společností jsou těmi, kdo vykonává obchodní vedení. A právě na ně je zaměřena část této práce v přímém pohledu. Zároveň musím podotknout, že studium právních předpisů mi pomohlo více pochopit problematiku zakládání, fungování a zániku společností, což ve vztahu k oboru mého studia – Řízení a ekonomika podniku – považuji za přínosné.

Summary and keywords

This Bachelor thesis describes the main changes in business of limited liability company after the year 2014 when the Business Corporations Act became effective. The main aim of this work is to describe the biggest changes that have occurred. It analyses real business environment using questionnaires and structured interviews with executive directors of random companies. Empirical results show that many of these directors are unsatisfied with actual legal situation, and the issue of registered capital is the most questioned. According to the managers there is a lack of laws regulating particle issues, family business company issue for example. The work also evaluates the personal responsibility of executive directors for the operation of the company. As the empirical results show, most executives are not fully aware of their responsibilities. Last, but not least, this thesis suggests some possible solutions of this situation, especially in the field of law.

Key words: registered capital, Business Corporations Act, business law, executive director

Seznam použité literatury

Odborná literatura

Dvořák, T. (2014). *Společnost s ručením omezeným: (praktická příručka)* (2. vydání). Praha: Wolters Kluwer.

Hejda, J. (2014). *Společnost s ručením omezeným*. Olomouc: ANAG.

Josková, L., Pravdová, M., & Dvořáková, E. (2018). *Nová společnost s ručením omezeným: právo, účetnictví, daně* (3. vydání). Praha: Grada Publishing.

Lasák, J. (2013). *Zákon o obchodních korporacích, obchodní zákoník: srovnávací texty*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika.

Pokorná, J. (2009). *Obchodní zákoník: komentář* (2. vydání). Praha: Wolters Kluwer Česká republika.

Štenglová, I. (2017). *Zákon o obchodních korporacích: komentář* (2. vydání). V Praze: C.H. Beck.

Právní předpisy

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník

Zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání

Internetové zdroje

businessinfo.cz (2017). *Obchodní Společnosti – Změny*. Retrieved November 27, 2019, from <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/obchodni-spolecnosti-zmeny-ppbi-51065.html#!&chapter=3>

Boguský, P. *Ručení členů statutárního orgánu za dluhy obchodní korporace pro porušení povinnosti usilovat o odvrácení jejího úpadku*. *Obchodněprávní Revue*, 2013(11-12), s. 313. Retrieved Retrieved November 25, from <https://www.beck-online.cz/bo/document->

view.seam?documentId=nrptembrgnpw64s7geyv6mjsl5zv6mzrgm&groupIndex=10&rowIndex=0

Český statistický úřad (2019). Retrieved August 14, 2019, from <https://www.czso.cz/csu/czso/organizacni-statistika-1-ctvrtleti-2019>

Dědič, J., & Šuk, P. *K některým výkladovým otázkám právní úpravy podílu v obchodní korporaci*. *Obchodněprávní Revue*, 2014(6), s. 167. Retrieved November 27, 2019, from <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=nrptembrgrpw64s7gzpxgxzrgy3q&groupIndex=7&rowIndex=0>

Dědič, J., & Lasák, J. *Zvýšení základního kapitálu společnosti s ručením omezeným převzetím vkladové povinnosti v novém hávu: aktuální výkladové otazníky*. *Obchodněprávní Revue*, 2016(4), s. 97. Retrieved November 26, 2019, from <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=nrptembrgzpw64s7grpxgxzzg4&groupIndex=3&rowIndex=0>

Fiala, R. *Zápis do obchodního rejstříku*. *Ad Notam*, 2014. Retrieved December 17, 2019, from https://www.nkcr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_158-zapis-do-obchodniho-rejstniku

portal.pohoda.cz: *Smlouva o výkonu funkce jednatele společnosti 2019*. Retrieved November 27, 2019, from <https://portal.pohoda.cz/zakon-a-pravo/zakony-a-pravni-normy/vzory-smluv/podnikatele-a-korporace/smlouva-o-vykonu-funkce-jednatele-spolecnosti-2018>

profispolecnosti.cz (2017). *Přeměny společností*. Retrieved November 26, 2019, from <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/obchodni-spolecnosti-zmeny-ppbi-51065.html#!&chapter=3>

Kittel, D. (2015). *Kmenový list – některé zkušenosti z praxe*. *Ad Notam*, 21(6), 4. Retrieved September 20, 2019, from https://www.nkcr.cz/casopis-ad-notam/detail/39_248-kmenovy-list-nektere-zkusenosti-z-praxe

Knížková, J. (2018). *Podnikatel.cz. Většina nových firem má základní kapitál 1000 Kč. Firem za 1 Kč je jen zlomek*. Retrieved November 26, 2019, from <https://www.businessinfo.cz/cs/clanky/obchodni-spolecnosti-zmeny-ppbi-51065.html#!&chapter=3>

Skálová, J. (2017). *Archiv.ihned.cz. Hospodářské Noviny.: Vše O... Rezervních Fondech*. Retrieved November 27, 2019, from <https://archiv.ihned.cz/c1-65840670-vse-o-rezervnich-fondech>

Seznam použitých tabulek a grafů

Graf 1: Otázka č. 1 (vlastní zdroj autora)	31
Graf 2: Otázka č. 4 (vlastní zdroj autora)	32
Graf 3: Otázka č. 5 (vlastní zdroj autora)	33
Graf 4: Otázka č. 6 (vlastní zdroj autora)	34
Graf 5: Otázka č. 7 (vlastní zdroj autora)	34
Graf 6: Otázka č. 10 (vlastní zdroj autora)	36
Graf 7: Otázka č. 11 (vlastní zdroj autora)	37
Graf 8: Otázka č. 13 (vlastní zdroj autora)	39
Graf 9: Otázka č. 14 (vlastní zdroj autora)	40

Tabulka 1: Otázka č. 2 (vlastní zdroj autora).....	31
Tabulka 2: Otázka č. 3 (vlastní zdroj autora).....	31
Tabulka 3: Otázka č. 4 (vlastní zdroj autora).....	32
Tabulka 4: Otázka č. 6 (vlastní zdroj autora).....	33
Tabulka 5: Otázka č. 7 (vlastní zdroj autora).....	34
Tabulka 6: Otevřené otázky o odpovědnosti (vlastní zdroj autora).....	35
Tabulka 7: Otázka č. 12 (vlastní zdroj autora).....	38
Tabulka 8: Vyjádření o ZK a RF (vlastní zdroj autora).....	41

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Dotazník	54
Příloha č. 2 – Dotazník – Seznam všech odpovědí na otevřenou otázku č. 15	57
Příloha č. 3 – Přepis stukturovaného rozhovoru	60
Příloha č. 4 – Smlouva o výkonu funkce jednatele.....	65

Příloha č. 1

Dotazník – Společnost s ručením omezeným po zavedení nové legislativy v praxi

1. Uveďte, prosím, Vaše pohlaví.

- a) Muž
- b) Žena

2. Uveďte, prosím, do jaké věkové kategorie patříte.

- a) Do 25 let
- b) 26 – 30 let
- c) 31 – 40 let
- d) 41 – 50 let
- e) 51 – 64 let
- f) 65 let a více

3. Uveďte, prosím, jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání.

- a) Střední odborné s výučním listem
- b) Úplně střední odborné s maturitní zkouškou
- c) Střední odborné s maturitní zkouškou
- d) Vyšší odborné vzdělání
- e) Vysokoškolské vzdělání

4. Uveďte, prosím, kolik zaměstnanců Vaše společnost zaměstnává.

- a) Do 10ti osob
- b) 11 – 49 osob
- c) 50 – 249 osob
- d) Nad 250 osob

5. Vykonával/a jste funkci jednatele/jednatelky již před nabytím účinnosti Zákona o obchodních korporacích, tj. před 1.1.2014?

- a) Ano
- b) Ne

6. Jak dlouho již souhrnně vykonáváte funkci jednatele/jednatelky?

- a) Méně než 1 rok
- b) 1 – 3 roky
- c) 4 – 7 let

- d) 8 – 10 let
- e) 11 let a více

7. Vnímáte zvýšenou odpovědnost ve své funkci po vstupu nové právní úpravy?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nemohu posoudit, začal jsem jako jednatel/jednatelka působit až po 1. 1. 2014

8. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a ano, uveďte prosím jak.

Volná odpověď, dobrovolná

9. Pokud je to možné, uveďte, prosím, v návaznosti na předchozí otázky, konkrétní situaci z běžného provozu.

Volná odpověď, dobrovolná

10. Byly nutné rozsáhlé úpravy ve fungování ve Vaší společnosti po vstupu nové právní úpravy?

- a) Ano, velmi rozsáhlé
- b) Ano, rozsáhlé
- c) Spíše ne
- d) Určitě ne
- e) Nevím, nemohu posoudit

11. Vnímáte nový zákon č. 90/2012 Sb. spíše pozitivně nebo naopak negativně, co se jeho obsahu a formy týká?

- a) Pozitivně
- b) Negativně
- c) Nevím, nelze posoudit

12. V návaznosti na předchozí otázku, můžete, prosím, uvést konkrétní důvody pro Vaši odpověď?

Volná odpověď, dobrovolná

13. Vnímáte jako kladný fakt to, že nyní stačí pro založení s. r. o. základní kapitál ve výši 1,- Kč?

Stupnice 1 – 10; 1 = nesouhlasím, 10 = považuji za prospěšné

14. Vnímáte jako kladný fakt to, že byla zrušena povinnost tvořit zákonný rezervní fond?

Stupnice 1 – 10; 1 = nesouhlasím, 10 = považuji za prospěšné

15. Prosím o slovní vyjádření k otázkám základního kapitálu a rezervního fondu.

Volná odpověď, dobrovolná

Příloha č. 2

Dotazník – Seznam všech odpovědí na otevřenou otázku č. 15

1. U základního kapitálu se domnívám, že minimum by mělo být větší a se zrušením rezervního fondu souhlasím. Rezervy by si měly firmy vytvořit nějakým jiným a nepovinným způsobem.
2. Rezervy jsou manažerské rozhodnutí. Byly stejně velmi nízké ve většině případů.
3. Každý rozumný podnikatel bude stále vytvářet rezervní fond. Zrušení povinnosti dle mého názoru jde naproti nezodpovědným či cíleně nezodpovědným podnikatelům. Ve světě zodpovědnosti a veřejných zakázek vše napomáhá tvorbě firem bez zabezpečení na jednotlivé zakázky, kde po ukončení zakázky, kterou firma vyhraje na cenu firmu může zrušit a pro další velkou zakázku založí nové s.r.o. Základní kapitál 1,- mě neuráží, jsem pro to, aby administrativa byla co nejjednodušší pro mladé, nové podnikatele...
4. Podnikat s kapitálem 1 Kč a netvořit rezervy je hazard hraničící s podvodem.
5. ZK ve výši 1,- Kč nepůsobí důvěryhodně. Povinná tvorba zákonného rezervního fondu je zbytečně komplikující – lze to řešit pružněji jiným způsobem.
6. Pokud někdo nemá ani 100-200 tis. na základní jmění s.r.o., ať podniká jako fyzická osoba a ne právnická.
7. Případ od případu, budou společnosti, kterým to pomůže a následně zvládnou všechny povinnosti a jiné, které na to nebudou připraveny a ani nepočítají s náklady na administrativu. Je to otázka vzhledem k dalším možnostem podnikání v ČR. Pokud s.r.o. je shodné v těchto otázkách s živností, přišel by mi vyšší základní kapitál a rezervní fond jako větší garance zodpovědnosti i vzhledem k navazujícím povinnostem, jako uchování dat zaměstnanců, což s jednou korunou většinou ani netušíte, atd... Byla to větší garance i vůči státu, že s.r.o. má prostředky nejen na podnikání, ale i na všechny právní závazky, které z toho vyplývají.

8. Téměř nulový zákl. kapitál umožňuje nekorektní jednání – založení nové spol. kdykoli se něco nepovede (po nás potopa a jde se dál).
9. Negativní změny.
10. Původních 200 000 Kč základního kapitálu dříve limitovalo možnost založení s.r.o. začínajícím podnikatelům a začínalo se přes OSVČ, kde registrace živnosti byla za 1000 Kč ale riziko ztráty veškerého majetku při bankrotu, firma však by měla mít kapitál k úhradě závazků.
11. Nová právní úprava vede k inflaci ve vzniku nových obchodních korporacím ulehčuje podnikání tzv. šmejdům, mlžení při fiktivních přesunech majetku atp.
12. Všechny zásahy státu do vnitřního fungování firem jsou pro podnikání negativní. Po odvodu daně z příjmu je věcí majitelů, jak budou nakládat s HV. Pokud se zakládá společnost tak finanční vklad reprezentuje, že zakladatel(e) k tomu přistupují zodpovědně.
13. Nevadí mi, že je 1 Kč ZK, i když v praxi je to nevyužitelné. Rezervní fond – zrušení vítám, každý by měl zodpovědně tvořit rezervu, ale ne ze zákona nařízeně.
14. Kdo chce krást a podvádět tak si vždy najde nějakou skulinku.
15. Ve skutečnosti je to úplně jedno. Překážkou k založení to nebylo ani v minulosti a s prostředky v ZK šlo víceméně volně nakládat i pod Obch. zák. Rezervní fond je a byl víceméně zbytečný.
16. U menších firem je základní kapitál a rezervní fond, jen papírová částka. Mělo by zůstat ze zákona základní jmění na účtu firmy.
17. Je to jedno – nemá to na nic vliv.
18. ZK v této podobě působí nedůvěru.

19. Ručit 1 Kč, to je normální? Rezervní fond povinný/nepovinný – pro fungování firmy stejně nějaký musí existovat.
20. Základní kapitál v minimální výši neukazuje firmu v dobrém světle.
21. Z účetnictví vyplývající tvorba byla jasná, většina firem to ale stejně nemohla využít, takže je to skoro jedno.
22. Rezervní fond by měl být, základní kapitál stačí nízký.
23. Základní kapitál 1,- Kč nevzbuzuje důvěru. Rezervní fond jako % ze ZK (1,- Kč) pak logicky nedává smysl.

Přepis strukturovaného rozhovoru

1. Uplynulo již 5 let od velké legislativní změny v oblasti s. r. o. Nyní, s odstupem času, hodnotíte tuto změnu jako velkou a dostatečnou a kde vidíte největší rozdíly?

Nezaznamenal jsem nějakou přímou změnu, která by ovlivnila obchodní chod společnosti. Společností mám 5 a v žádné z nich nepřišla žádná zásadní změna. Samozřejmě, v souvislosti s vyšší odpovědností v mé funkci řeším více papírování, vzhledem k tomu, že ručím veškerým majetkem chci mít o ději co největší přehled a raději si spoustu věcí udělám sám.

I když to se zákonem nesouvisí, musím upozornit, že v oblasti podnikání je rozhodně mou největší překážkou sám stát. Nazval bych to „brzdou“, je zde spousta byrokracie, která by byla potřeba odbourat. Žijeme v době digitalizace, všechno se převádí to elektronické podoby, ale běhání po úřadech se člověk stále nevyhne. To považuji za oblast, která by byla potřeba vylepšit. Ale sám nový zákon žádnou přímou změnu na denní chod nepřinesl.

2. Nejčastěji skloňovanou otázkou je výše základního kapitálu, jejíž výše není nyní určena. Jaký Vy zastáváte postoj k této problematice?

Tak přece každý podnikatel, který do byznysu vstupuje, musí mít peníze. Je v praxi úplně jedno, jestli si vytvoříte základní kapitál 10 milionů nebo 1 korunu, ty peníze stejně musíte někde sehnat. Musím ale sám ze své praxe říct, že nedávno jsem obchodoval s jednou Australskou společností, a když jsem po častě zjistit, že její základní kapitál je 2 AUD, tak jsem veškeré aktivity s ní spojené ukončil. Nepůsobí do důvěryhodně. A řekl bych, že i dřív, i teď, když někdo bude chtít dělat „levárnu“, tak si způsob najde, a základní kapitál mu v tom nezabrání.

3. Obdobně tomu tak je i u rezervního fondu, který již také není zákonem upraven. Většina jednatelů toto považuje za správné rozhodnutí. Je tomu tak i u Vás? Proč?

Máte pravdu, dřív se musel tvořit rezervní fond 10 % ze základního kapitálu a dostával příděly z disponibilního zisku. Já sám jsem třeba tvořil dříve jen tento fond a žádný jiný, i když dále jsme tu měli třeba Fond kulturních a sociálních potřeb, ale každý, kdo má

dnes rozum, tak si bude tvořit fondy a rezervy podle toho, jak to bude potřebovat. Třeba já si neumím představit, že bych zisk nevracel do firmy a neobracel ho v ní.

4. V případě vkládání nepeněžitého vkladu do společnosti již nemusí být znalec pro jeho ocenění jmenován soudem. Myslíte, že v této oblasti se mohou vyskytnout problémy, pokud bude znalec jmenován společníky?

Tak neřekl bych, že se mohou vyskytnout problémy. Tady jde hlavně o to, že pokud některý ze zakladatelů má toho známého s kulatým razítkem, tak mu to ocení tak, jak bude potřebovat. Nicméně pokud by firma fungovala, a došlo třeba k prodeji, tak se dost dobře může stát, že se bude prodávat za úplně jinou cenu, než která byla v účetnictví celou dobu. Ale jinak že by tohle přímo ovlivnilo firmu, to si nemyslím.

5. Zároveň došlo k uvolnění úpravy obchodních podílů. Dochází zde k celé řadě diskusí, zejména v oblasti kmenových listů a jejich problematiky. Jakým způsobem jsou obchodní podíly řešeny ve Vaší firmě?

Musím se přiznat, že o tomto tématu vím málo, jelikož v mých firmách kmenové listy nemáme.

6. Mezi podnikateli se již obecně rozšířilo, že jednatel společnosti je mnohem více odpovědný v oblasti ručení. Zaznamenal jste v této oblasti nějakou změnu? Pokud ano, jakou?

Ano, tohoto jsem si vědom. Funguje zde známá fráze „péče řádného hospodáře“, dále je známé, že pokud by firma byla v úpadku a nebyla schopna plnit své závazky sama, tak jdou za mnou, do jejich nenahrazené výše. Pokud by se firma nacházela v úpadku nebo úpadek hrozil a neučinil jsem vše co bych mohl pro jeho odvrácení, tak jsem stále zákonným ručitelem. A pokud se nepletu, tak při soudním řízení by důkazní břemeno leželo na mě. Dál pochopitelně nemůžu svou činností záměrně snižovat majetkovou podstatu, škodit věřitelům nebo přímými kroky přivést podnik k zániku.

Ale tady bych řekl že mluvíme hodně v teoretické rovině, žádný jednatel, potažmo statutární orgán, nebude žádné nerozumné kroky podnikat svévolně, pokud má nějakou praxi.

Musím ale říci, že nyní bych třeba nechtěl druhého jednatele v jedné ze svých firem. Jak jsem již říkal na začátku, raději si plno věcí udělám sám, právě proto, aby nenastala nějaká situace, kdy se na mě bude ručení vztahovat. Abych hlídal sebe, a ještě někoho jiného, to je zase moc. Zvažuji v poslední době přizvání prokuristy, na kterého bych mohl převést některé úkony, ale nikomu jinému bych vedení firmy nesvěřil.

Ale pokud se ptáte přímo na praktické záležitosti ke zvýšené odpovědnosti, tak nemám o čem hovořit, jelikož v praxi jsem ještě takový příklad nezažil, tedy alespoň co se týká toho, že bych musel za firmu něco hradit. Pouze přibylo papírování, hlídání faktur, dodavatelsko-odběratelských vztahů a více musím hlídat ekonomickou stránku firmy.

7. Pokud shrneme všechny změny, myslíte, že by bylo vhodné, aby byla právní úprava opět změněna? Případně které záležitosti by bylo nutno nejrychleji upravit.

Tak nemyslím že je potřeba nějaká další komplexní změna, ale našel bych dvě oblasti, které by se měli zákonně řešit. Nechci říct, že nové zákony jsou přímo špatné nebo dobré, konkrétně kombinace ZOK a NOZ sjednotila některé záležitosti, jiné zase zkomplikovala. Ale jako komplex je to úprava přesnější a vymezuje více pojmů. Nicméně, v praxi vnímám dva základní problémy, které zde upraveny nejsou. První z nich je zákonné zakotvení rodinných firem. Zákon o rodinném podnikání je již v přípravě, což je dobře, ale myslím, že to mohlo být zavedeno již se ZOK. Ze své praxe okolo sebe vím, že 1/3 těch generačních rodinných firem nepřežije ani přes první generaci. Zejména myslím, že by bylo moudré nějakým způsobem upravit předávání těchto podniků na další generace. Když prodávám firmu, tak ji můžu buď tedy darovat anebo ji prodat za tržní hodnotu. Ale když si představím, že bych teď měl dceři říct, že si musí vzít úvěr 50 milionů a pak že teprve firmu dostane, to se mi moc nelíbí.

Druhým problémem, který se tedy netýká přímo této problematiky, ale vlastně ovlivňuje mé rozhodování, je ten, že ze škol přichází nekvalifikovaná pracovní síla. Takže já, když přijímám zaměstnance, tak mi vlastně není schopen říct, co umí, protože nic neumí. Což ale řeší zákon o duálním vzdělávání. Podle něj by se měli žáci středních škol více zapojovat do praxe ve firmách, tím nabrat potřebnou kvalifikaci a po opuštění školy hned být připraveni do zaměstnání. Souhlasím například s názorem, že by měl být pouze jeden den teoretické výuky v týdnu, pokud se připravuji na nějaké povolání již na střední

škole. Situace vysokých škol je zase jiná věc. Pokud by ale tento zákon byl přijat, pak bych například ocenil, kdyby za to následovaly nějaké daňové úlevy. Firmy by se měly aktivně podílet na přípravě svých budoucích zaměstnanců, což je v pořádku, ale za to by měly dostávat nějakou protihodnotu. Já tu pořád budu muset mít někoho, kdo na ně dohlédne, bude to pro mě znamenat další výdaje.

Pak je zde samozřejmě ještě několik problémů. Například není zákonem nijak upraveno udělování ratingu. Čili například pokud máte rating 3A, působíte jako důvěryhodná firma, ale v momentě kdy o něj přijdete, všem okolo vás to signalizuje, že máte problémy.

Navíc dnešní doba je o rychlosti, čas je drahá věc, všichni se musíme něčemu učit. Ale tady opět musím zmínit problém toho, že stát je obrovská brzda. Orgány státní správy nejednají tak rychle, jak my potřebujeme. Ale pokud přijde kontrola z některého z nich, tak jsou schopni udělit pokutu za nedodržení třeba měsíc starého předpisu, což se mi v poslední době stalo. Ptám se tedy, proč my musíme vše dodržovat ihned, ale stát si přitom dělá co chce, a naopak všechny termíny posouvá, protahuje, vyžaduje různé dokládání, návštěvy, a tak dále. Z těchto postupů státu také nikdo nic nemá. Nás jako podnikatele to brzdí, úřady jsou přehlcené. To by bylo také třeba nějak zjednodušit nebo zákonně ošetřit, nesmí docházet k situacím, kdy je podnikatel ze strany státu znevýhodněn.

A nechci ani opomenout otázku svěřenských fondů. To je vlastně subjekt, na který můžu převést svůj majetek, ale tento subjekt nemá svou právní subjektivitu. Vlastnictví majetku sice na fond přechází, ale de facto práva k němu nemá nikdo. V katastrech a rejstřících je vše vedeno pod jménem svěřenského správce, takže vlastně není známo, kdo tam majetek vložil. Zejména může tedy chránit mě, jako jednatele, před případným ručením, protože na ten majetek nikdo nemůže. A zároveň pro toho, kdo fond založí, se jedná o snížení daňového základu, takže může platit i nižší daně. Myslím, že tohle by nejvíce mohly využívat právě rodinné firmy, pokud to bude dostatečně ošetřeno. Protože například při případném dědickém řízení by se otázka dědictví nemusela tak dlouho protahovat, co je cí, a tak dále.

Pokud bych to měl shrnout, tak souhlasím s větší volností v oblasti kapitálu, ať už se jedná o kapitál základní nebo ve fondech. Podnikatelé, potažmo jednatelé, by o těchto věcech měli rozhodovat samostatně, je to přece jejich odpovědnost. Pokud budou schváleny ty dva zákony, o kterých se mluvil, v nějaké rozumné podobě, a potlačí se částečně zásahy státu do fungování firem, tak myslím, že bude vše v naprostém pořádku.

Smlouva o výkonu funkce jednatele

SMLOUVA O VÝKONU FUNKCE JEDNATELE SPOLEČNOSTI

uzavřená ve smyslu § 59 a násl. a § 194 a násl. zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), mezi těmito smluvními stranami:

Společnost: .....

se sídlem ...

IČ: ...

Na straně jedné (dále jen „Společnost“)

Pan/paní .....

r.č .....

bytem .....

Na straně druhé (dále jen „Jednatel“)

I.

Úvodní ustanovení

Společnost byla založena na základě společenské smlouvy ze dne ..... a je zapsána u ..... soudu ..... v ..... oddíl ..., vložka ..... Jednatel byl rozhodnutím společníků jmenován do funkce jednatele společnosti při jejím založení. Společnost má zájem upravit vztahy mezi Společností a Jednatelem touto Smlouvou o výkonu funkce, a proto rozhodnutím valné hromady společnosti ze dne ... schválila toto její znění.

II.

Předmět smlouvy

1. Jednatel se zavazuje vykonávat pro Společnost funkci jednatele společnosti.
2. Společnost se zavazuje vyplácet za výkon funkce jednatele odměnu.
3. Jednatel jedná za společnost jako statutární orgán a je oprávněn jednat jménem společnosti samostatně.

4. Jednatel prohlašuje, že mu nejsou známy žádné důvody, jež by bránily ve výkonu funkce jednatele společnosti.

III.

Práva a povinnosti Jednatele

1. Jednatel řídí činnost společnosti v zákonném rozsahu, v souladu se zakladatelskou listinou společnosti a rozhodnutími valné hromady společnosti.

2. V případě, že pokyny Společnosti budou zjevně nevhodné, ať už pro rozpor se zákonem, nebo by jejich dodržení znamenalo újmu Společnosti, je jednatel povinen písemně upozornit Společnost na takovou nevhodnost. Upozornění provede Jednatel tak, že jej doručí všem společníkům společnosti.

3. Jednatel se zavazuje, že bude funkci jednatele vykonávat osobně, s péčí řádného hospodáře, vždy výlučně v zájmu Společnosti, přitom pečlivě a s potřebnými znalostmi. Sjednává se, že pečlivě a s potřebnými znalostmi jedná Jednatel v takovém případě, kdy mohl při podnikatelském rozhodování v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu Společnosti a to při:

veškerém právním jednání, které mu přísluší jako jednatele, zejména pak při hájení a prosazování zájmů společnosti a v mezích své působnosti v tomto duchu při řízení společnosti a obchodních jednáních, a při plnění úkolů uložených mu valnou hromadou.

4. Jednatel je povinen účastnit se zasedání valné hromady společnosti a podávat vysvětlení týkající se skutečností, které souvisejí se společností nebo s její činností.

IV.

Práva a povinnosti Společnosti

1. Společnost se zavazuje vytvořit jednatele odpovídající podmínky k výkonu jednatelské funkce a předat mu všechny informace, údaje a podklady nutné k výkonu jeho činnosti, jakož i poskytnout součinnost k řádnému výkonu funkce.

2. Společnost se zavazuje zaplatit jednatele odměnu dle článku VI. této smlouvy.

3. Společnost se zavazuje poskytnout jednateli prostory potřebné pro výkon jeho funkce, a to po celou dobu výkonu činnosti podle této smlouvy.

V.

Pracovní doba

1. Jednatel bude věnovat výkonu funkce Jednatele .... hodin týdně.
2. Doba věnovaná výkonu funkce jednatele je dobou pružnou a o jejím rozložení v daném týdnu rozhoduje Jednatel.
3. Jednatel může v případě potřeby věnovat výkonu funkce i více než .... hodin týdně.

VI.

Odměna

1. Společnost bude Jednateli vyplácet za jeho činnost odměnu ve výši ..... Kč měsíčně.
2. Měsíční odměna je splatná nejpozději do 20. dne následujícího kalendářního měsíce.
3. Valná hromada společnosti může rozhodnout i o mimořádných odměnách jednatele, a to podle hospodářských výsledků společnosti.
4. Jednatel má nárok na náhradu výdajů, jež účelně vynaložil pro společnost. Za služební cesty obdrží jednatel náhrady. Pro stanovení výše cestovních náhrad budou použita příslušná ustanovení zákoníku práce a prováděcích předpisů.
5. Pokud bude Jednatel odvolán z funkce, pak má nárok, aby mu společnost vyplatila v měsíci následujícím po odvolání odchodné ve výši dvojnásobku odměny vyplacené mu za uplynulý rok.
6. Jednateli bude pro výkon funkce poskytnut Společností osobní automobil .....

VII.

Dovolená

1. Jednatel má v každém kalendářním roce nárok na dovolenou na zotavenou v rozsahu 5 týdnů.
2. Termín dovolené si stanovuje jednatel s ohledem na zájmy společnosti.

VIII.

Překážky v činnosti

1. Jednatel je povinen nahlásit bez zbytečného odkladu Společnosti překážky zabraňující výkonu jednatelské funkce, a to především pokud jde o jejich důvod a přibližnou délku trvání.
2. V případě nemoci je Jednatel povinen po uplynutí 3 dnů od začátku pracovní neschopnosti předložit lékařské potvrzení o pracovní neschopnosti a její přibližné délce.

IX.

Povinnost mlčenlivosti

1. Jednatel je povinen zachovat mlčenlivost o všech záležitostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s výkonem své funkce. Toto platí rovněž po dobu jednoho roku pro období po ukončení výkonu funkce Jednatele ve společnosti.
2. Po ukončení platnosti této smlouvy je jednatel povinen neprodleně a bez vyzvání odevzdat společnosti veškeré podklady, poznámky, návrhy a další písemnosti související s jednatelskou funkcí. Zadržovací právo k těmto dokumentům mu nepřísluší. Jednatel bere na vědomí, že nesplnění této povinnosti může mít za následek odpovědnost za škodu, kterou takovým porušením povinností Společnosti způsobí.

X.

Zákaz konkurence

Pro jednatele platí zákonný zákaz konkurence vymezený v ust. § 199 ZOK a ve stanovách společnosti.

XI.

Trvání smlouvy

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu výkonu funkce Jednatele.
2. Tato smlouva nabývá účinnosti okamžikem podpisu oběma smluvními stranami. Veškeré změny a doplňky této smlouvy musí mít písemnou formu.
3. Ustanovení smlouvy, která upravují poměry stran i po zániku této smlouvy, jsou platná a účinná i po zániku smlouvy.

XII.

Závěrečná ustanovení

1. Smluvní strany se zavazují vykonat veškeré úkony, jichž je podle této smlouvy, právních předpisů či z jiného důvodu zapotřebí k tomu, aby došlo k plné realizaci transakcí předvídaných touto smlouvou, a to i v případech, kdy to tato smlouva výslovně nezmiňuje.
2. Je-li některé z ustanovení této smlouvy neplatné, odporovatelné nebo nevynutitelné či stane-li se takovým v budoucnu, je či bude neplatné, odporovatelné nebo nevynutitelné pouze pro toto ustanovení a nedotýká se to platnosti a vynutitelnosti ustanovení ostatních. Smluvní strany se zavazují vadné ustanovení bezodkladně nahradit ustanovením bezvadným, které v nejvyšší možné míře bude odpovídat obsahu a účelu vadného ustanovení.
3. Vzdání se práva lhůty v jednotlivém případě se dotýká vždy jen daného případu a nezakládá tedy domněnku vzdání se práva či prominutí lhůty ve vztahu k případům totožným či obdobným.

4. Smluvní strany jsou povinny dodržovat obchodní tajemství ve vztahu ke všem informacím, které se týkají této smlouvy.

5. Tato smlouva se řídí právním řádem České republiky, konkrétně pak zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem. Smluvní strany se zavazují vyvinout veškeré úsilí k tomu, aby spory vzniklé v souvislosti s touto smlouvou byly vyřešeny smírnou cestou. Nebude-li možné dosáhnout mezi smluvními stranami smírného řešení, bude spor řešen věcně a místně příslušným soudem České republiky.

6. Tato smlouva je vyhotovena ve třech stejnopisech v českém jazyce s platností originálu, přičemž každá strana obdrží jedno vyhotovení.

7. Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu poslední ze smluvních stran.

8. Smluvní strany prohlašují, že tuto smlouvu uzavřely na základě vážné a svobodné vůle, nikoliv v tísní či za nápadně nevýhodných podmínek, smlouvu pročetly, jejímu obsahu porozuměly, a na důkaz toho připojují své vlastnoruční podpisy.

V ..... dne .....

.....
za spol. ...., s.r.o.
jednatel ....

.....
za spol. ...., s.r.o.
společníci .....

Zdroj: portal.pohoda.cz: *Smlouva o výkonu funkce jednatele společnosti 2019*. Retrieved November 27, 2019, from <https://portal.pohoda.cz/zakon-a-pravo/zakony-a-pravni-normy/vzory-smluv/podnikatele-a-korporace/smlouva-o-vykonu-funkce-jednatele-spolecnosti-2018>